

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain muuttamisesta sekä verotusmenettelystä annetun lain 17 f §:n 2–4 momentin kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettua lakia ja verotusmenettelystä annettua lakia.

Esityksen mukaan Suomeen raportoivien alustaoperaattoreiden velvollisuus ilmoittaa tietoja alustan välityksellä toteutetuista myynti- ja vuokraustapahtumista Verohallinnolle laajenisi. Raportointivelvollisuus koskisi Euroopan unionin jäsenvaltioissa asuvien myyjien ja Euroopan unionin jäsenvaltioissa sijaitsevien asuin- ja liikehuoneistojen, pysäköintipaikkojen sekä kiinteän omaisuuden lisäksi myös vastaavia tietoja, jos myyjä asuu tai mainittu omaisuus sijaitsee sellaisella Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella, joka on sitoutunut vaihtamaan kyseisiä tietoja Suomen kanssa.

Muutoksen myötä Suomi voisi aktivoida Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) monenkeskisen toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista ja Suomi voisi osallistua automaattiseen tietojenvaihtoon digitaalisten alustojen välityksellä toteutetuista myynti- ja vuokraustapahtumista saaduista tuloista OECD:n kehittämien yhteisten raportoinnin mallisääntöjen mukaisesti.

Tietojenvaihdon avulla Suomi saisi nykyistä laajemmin tietoja Suomen verotusta varten Euroopan unionin ulkopuolisten alustojen välityksellä toteutetuista myynti- ja vuokraustapahtumista.

Samalla muutettaisiin verotusmenettelystä annetussa laissa olevaa säännöstä alustaoperaattorin tiedonantovelvollisuudesta sen yksinkertaistamiseksi ja selkeyttämiseksi.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	4
2 Nykytila ja sen arviointi	4
2.1 Kansainvälinen automaattinen tietojenvaihto verotuksessa	4
2.2 Sivullisen tiedonantovelvollisuus kansallisessa lainsäädännössä	6
2.3 Nykytilan arviointi	7
3 Tavoitteet	8
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	9
4.1 Keskeiset ehdotukset	9
4.2 Pääasialliset vaikutukset	10
5 Muiden valtioiden suunnitelmat tai toteuttamat keinot	11
6 Lausuntopalaute	12
7 Säännöskohtaiset perustelut	15
7.1 Laki digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla	15
7.2 Laki verotusmenettelystä	20
8 Voimaantulo	20
9 Toimeenpano ja seuranta	20
10 Suhde muihin esityksiin	20
11 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	20
LAKIEHDOTUKSET	26
1. Laki digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain muuttamisesta	26
2. Laki verotusmenettelystä annetun lain 17 f §:n 2–4 momentin kumoamisesta	32
LIITE	33
RINNAKKAISTEKSTI	33
1. Laki digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain muuttamisesta	33

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Digitaalisilla alustoilla tapahtuva kaupankäynti on kasvanut ja monipuolistunut nopeasti viime vuosina ja kehitys on aiheuttanut veroviranomaisille haasteita saada tietoa tuloista, joita verovelvolliset ovat saaneet digitaalisten alustojen kautta. Verotustietojen vaihtoa ja verosääntöjen noudattamista koskevia asioita käsittelevä OECD:n työryhmä Working Party No. 10 on Exchange of Information and Tax Compliance alkoi vuonna 2019 laatia mallisääntöjä, jotka mahdollistaisivat lainkäyttöalueille tietojen keräämisen digitaalisten alustojen välityksellä tapahtuvasta myynti- ja vuokraustoiminnasta. Työ käynnistyi OECD:n alaisen verohallintojen yhteistyöfoorumin (Forum on Tax Administration) vuonna 2017 sopiman yhteistyöprojektin myötä ja myös OECD:n Task Force on the Digital Economy (TFDE) -työryhmä ilmaisi vuonna 2018 tukensa yhteisten mallisääntöjen kehittämiselle.

Työryhmän kehittämät mallisäännöt jakamis- ja keikkatalouden alustaoperaattoreiden raportointivelvollisuudesta (Model Rules for Reporting by Platform Operators with respect to Sellers in the Sharing and Gig Economy, jäljempänä *DPI-mallisäännöt*) hyväksyttiin kesäkuussa 2020 OECD:n ja G20-maiden veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja (Base Erosion and Profit Shifting, BEPS) koskevan osallistavan kehityksen (OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS) toimesta. DPI-mallisäännöt koskevat digitaalisen alustatalouden toimijoiden velvollisuutta kerätä tietoja alustoillaan tapahtuvista henkilökohtaisten palveluiden myynneistä ja kiinteän omaisuuden vuokraustoiminnasta sekä velvollisuutta ilmoittaa näitä tietoja veroviranomaisille.

Mallisääntöihin tehtiin laajennusosa (Model Reporting Rules for Digital Platforms: International Exchange Framework and Optional Module for Sale of Goods), joka hyväksyttiin kesäkuussa 2021. Tämä lainkäyttöalueille valinnainen laajennus oli seurausta useiden lainkäyttöalueiden esittämästä kiinnostuksesta ulottaa raportointi henkilökohtaisten palveluiden myyntien ja kiinteän omaisuuden vuokraustoiminnan lisäksi tavaroiden myyntiin ja liikennevälineiden vuokralle antamiseen digitaalisten alustojen välityksellä.

Mallisäännöt sisältävät myös kommentaariosuuden, joka ohjaa mallisääntöjen tulkinnassa.

OECD kehitti mallisääntöjen laatimisen yhteydessä monenkeskisen toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen, jonka nojalla lainkäyttöalueet voivat vaihtaa tietoja, joita alustaoperaattorit ilmoittavat mallisääntöjen mukaisesti kotipaikkansa veroviranomaiselle. Monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista (SopS 34/2025), jäljempänä *monenkeskinen DPI-sopimus*, sisältää yksityiskohtaiset säännökset lainkäyttöalueiden väliselle tietojenvaihdolle.

Suomi on 9.11.2022 allekirjoittanut monenkeskisen DPI-sopimuksen. Sopimuksen on allekirjoittanut toistaiseksi 31 lainkäyttöaluetta. Sopimuksen voimaantulo edellyttää muun ohessa, että mallisäännöt on implementoitu lainsäädäntöön ja että sopimuksen koordinoituelimen sihteeristölle OECD:hen ilmoitetaan näiden edellytysten täyttymisestä.

Monenkeskinen DPI-sopimus on tehty Euroopan neuvoston ja OECD:n veroasioissa annettavasta keskinäisestä virka-avusta laatiman yleissopimuksen (SopS 21/1995 ja muutospöytäkirja 40/2011), jäljempänä *yleissopimus*, 6 artiklan nojalla. Artiklan mukaan

kahden tai useamman sopimuspuolen on vaihdettava 4 artiklassa tarkoitettuja tietoja automaattisesti siten kuin näiden osapuolten välisin keskinäisin sopimuksin on tapausryhmistä ja menettelytavoista sovittu. Yleissopimuksen 4 artiklan mukaan sopimuspuolten on muun muassa vaihdettava keskenään tietoja, jotka ovat ennalta arvioiden olennaisia yleissopimuksen piiriin kuuluvia veroja koskevan sisäisen lainsäädännön hallinnoimiseksi tai täytäntöön panemiseksi.

Samanaikaisesti OECD-työn kanssa EU:ssa käytiin samansisältöistä keskustelua komission ehdotuksen pohjalta. Keskustelut johtivat hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, muuttamiseen 22.3.2021 annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2021/514 hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta, jäljempänä *DAC7*. DAC7:n soveltaminen alkoi vuoden 2023 alusta ja direktiivin myötä EU:ssa on kerätty ja vaihdettu tietoja digitaalisilla alustoilla tapahtuvasta kaupankäynnistä vuoden 2023 tapahtumista alkaen. Sisällöllisesti DAC7 vastaa DPI-mallisiäntöjä yhdessä sen laajennuksen kanssa joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta. DAC7:ssä raportoitavat tiedot on kuitenkin rajattu vain EU:ssa asuviin myyjiin ja EU:ssa sijaitsevaan kiinteään omaisuuteen.

Virka-apudirektiiviä on muutettu 17.10.2023 annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2023/2226 hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta, jäljempänä *DAC8*, koskien erityisesti kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuutta. DAC8:ssa on tehty myös joitain muutoksia digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvoitteisiin.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksen valmistelussa on tehty yhteistyötä Verohallinnon kanssa. Esitys oli lausuntokierroksella 25.6.–15.8.2025 ja siitä pyydettiin lausunnot keskeisiltä sidosryhmiltä. Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa [valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnusella VM070:00/2025](https://valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnusella/VM070:00/2025).

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Kansainvälinen automaattinen tietojenvaihto verotuksessa

Kansainvälisestä automaattisesta tietojenvaihdosta veroasioissa on säädetty EU-lainsäädännössä ja sovittu kahden tai useamman lainkäyttöalueen välisissä sopimuksissa.

Suomella on voimassa pitkälti OECD:n malliverosopimuksen mukainen tuloverosopimus vajaan 80 lainkäyttöalueen kanssa. Suurin osa näistä tuloverosopimuksista sisältää tietojenvaihtoa koskevan artiklan, joka mahdollistaa myös automaattisen tietojenvaihdon. Sopimuksessa tarkoitettut toimivaltaiset viranomaiset voivat keskinäisellä sopimuksella sopia tiedon vaihtamista koskevan artiklan tarkemmasta soveltamisesta eli myös automaattisen tietojenvaihdon aloittamisesta. Suomella on verosopimuksen nojalla tehtyjä keskinäisiä sopimuksia tietojenvaihdosta Italian, Latvian (SopS 56/2003), Liettuan (SopS 35/2003), Puolan (SopS 36/2004) ja Viron (SopS 37/2004) kanssa. Kansainvälisestä automaattisesta tietojenvaihdosta on sovittu myös Pohjoismaiden välillä virka-avusta veroasioissa tehdyn sopimuksen (SopS 37/1991) nojalla.

Kansainvälisestä automaattisesta tietojenvaihdosta voidaan sopia myös vuonna 1995 voimaan tulleen yleissopimuksen nojalla. Yleissopimusta muutettiin vuonna 2011 voimaan tulleella muutospöytäkirjalla muuttamalla tietojenvaihtomääräyksiä niin, että ne vastaavat OECD:n

malliverosopimusta ja verotietojenvaihtoa koskevaa mallisopimusta. Lisäksi muutospöytäkirjan myötä myös lainkäyttöalueet, jotka eivät ole Euroopan neuvoston tai OECD:n jäseniä, voivat liittyä yleissopimukseen. Suomi on saattanut voimaan sekä alkuperäisen sopimuksen että sen vuoden 2011 muutoksen. Yleissopimukseen perustuvaa automaattista tietojenvaihtoa, jossa Suomi on mukana, ovat OECD:n finanssilititietojen automaattinen vaihto (Common Reporting Standard (CRS), vastaa DAC2:a) sekä monikansallisten yritysten maakohtaista raportointia koskevien tietojen pakollinen automaattinen vaihto (Country-by-Country Report (CbC), vastaa DAC4:ää).

Suomella on lisäksi ollut sovellettavana vuodesta 2015 alkaen Yhdysvaltojen kanssa finanssilititietojen automaattista vaihtamista koskeva FATCA-sopimus (Sopimus Suomen tasavallan hallituksen ja Amerikan yhdysvaltojen hallituksen välillä verosäännösten kansainvälisen noudattamisen parantamiseksi ja FATCA:n toteuttamiseksi, SopS 25/2015). Sopimus vastaa sisällöllisesti hyvin pitkälle DAC2-direktiiviä ja CRS-standardia, joka on laadittu OECD:ssä käyttäen perustana FATCA-mallisopimusta.

Suomi on tehnyt noin 40 sopimusta verotusta koskevien tietojen vaihdosta. Näissä sopimuksissa on määräyksiä pyynnöstä tapahtuvasta tietojenvaihdosta. Ne eivät ilman sopimusten muutosta mahdollista automaattista tietojenvaihtoa.

Suomessa ei ole erillistä verotusalan kansainvälistä hallinnollista yhteistyötä sääntelevää lakia. Suomella on useita sopimuksia, jotka velvoittavat verotusta koskevien tietojen vaihtoon toisen lainkäyttöalueen kanssa. Verohallinto kerää verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995), jäljempänä *verotusmenettelylaki*, 3 luvun säännösten nojalla tarvittavat tiedot ja toimittaa ne lainkäyttöalueen toimivaltaiselle viranomaiselle.

EU:n jäsenvaltioiden välillä on 1.1.2013 alkaen sovellettu virka-apudirektiiviä, jolla kumottiin vuoden 2012 loppuun asti sovellettu direktiivi 77/799/ETY jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien verojen alalla. Virka-apudirektiiviä on muutettu useasti verotuksen avoimuuden parantamiseksi ja se kattaa kaikki jäsenvaltion ja sen osajalueiden tai paikallisviranomaisten kantamat tai niiden puolesta kannetut verot, jos ne kannetaan alueella, johon EU:n perussopimuksia sovelletaan. Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät kuitenkin arvonlisävero, tulli ja valmistevero, joita varten on erilliset yhteistyötä koskevat EU-säännökset, sekä pakolliset sosiaaliturvamaksut ja eräät muut maksut.

Virka-apudirektiivi velvoittaa EU:n jäsenvaltiot lähettämään automaattisesti toisilleen tietoja verotusta varten. Niiden on vuoden 2015 tiedoista lähtien tullut lähettää saatavilla olevat tiedot toisissa jäsenvaltioissa asuvien henkilöiden tuloista, eläkkeistä, johtajanpalkkioista, henkivakuutus tuotteista sekä kiinteän omaisuuden omistamisesta ja siitä saatavasta tulosta ja vuoden 2023 tiedoista lähtien rojalteista. Vuodesta 2016 alkaen on tullut sovellettavaksi finanssilititietojen vaihtoa koskevat säädökset (niin sanottu DAC2), vuodesta 2017 alkaen tietojenvaihtoa rajat ylittävistä tilanteista annettavista ennakkoapäätöksistä ja ennakkohinnoittelusopimuksista koskevat säädökset (niin sanottu DAC3), vuodesta 2017 alkaen tietojenvaihtoa monikansallisten yritysten maakohtaisesta raportoinnista koskevat säädökset (niin sanottu DAC4), vuodesta 2020 alkaen tietojenvaihtoa mahdollisesti aggressiivisen verosuunnittelun keinoja hyödyntävistä, rajat ylittävistä järjestelyistä koskevat säädökset (niin sanottu DAC6) ja vuodesta 2023 tietojenvaihtoa digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista koskevat säädökset (niin sanottu DAC7). Lisäksi vuodesta 2026 alkaen sovelletaan kryptovaroja koskevia tietojenvaihtosäädöksiä (niin sanottu DAC8).

2.2 Sivullisen tiedonantovelvollisuus kansallisessa lainsäädännössä

Virka-apudirektiivi on pantu täytäntöön hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetulla lailla (185/2013), jäljempänä *virka-apudirektiivin täytäntöönpanolaki*. Direktiivimuutokset on pantu täytäntöön samaan lakiin tehdyillä lakimuutoksilla 1703/2015 (DAC2), 1488/2016 (DAC3 ja DAC4), 1561/2019 (DAC6) ja 1271/2022 (DAC7).

Sivullisen tiedonantovelvollisuudesta säädetään verotusmenettelylain 3 luvussa sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 29—31 §:ssä ja niiden nojalla annetuissa sivullisen yleistä tiedonantovelvollisuutta koskevissa Verohallinnon päätöksissä. Sivullisen yleisestä tiedonantovelvollisuudesta säädetään verotusmenettelylain 15, 15 a—15 e, 16, 17 ja 17 a—17 f §:ssä sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä. Sivullisen yleisellä tiedonantovelvollisuudella tarkoitetaan pääsääntöisesti massaluonteista tietojenluovutusta, joka on säännöllistä ja usein verovuosi-kohtaista. Tällaisia tietojenluovutuksia ovat esimerkiksi tulo- ja palkkatietojen, hallintarekisteröidylle osakkeelle maksettujen osinkojen loppusaajatietojen sekä finanssitilitietojen ilmoittaminen vuosi-ilmoituksina Verohallinnolle.

DAC7:n mukaisten digitaalisen alustatalouden toimijoiden mahdollistamien olennaisten toimien ilmoittamisesta sekä huolellisuus-, rekisteröinti- ja muista velvoitteista säädetään digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetussa laissa (1267/2022).

Laki velvoittaa DAC7:ssä tarkoitetun raportoivan alustaoperaattorin antamaan Verohallinnolle direktiivin soveltamiseen tarvittavat tiedot ja noudattamaan direktiivissä raportoiville alustaoperaattoreille asetettuja velvoitteita ja huolellisuusmenettelyitä. Tiedonantovelvollisuus koskee digitaalisten alustojen välityksellä tapahtuvia luonnollisten henkilöiden ja yksiköiden suorittamia olennaisia toimia. Näitä ovat tavaroiden ja henkilökohtaisten palvelujen myynti sekä asuin- ja liikehuoneistojen, pysäköintipaikkojen, kiinteän omaisuuden ja liikennevälineiden vuokraus. Nollailmoituksen antamisvelvollisuuden myötä tiedonantovelvollisuus on kansallisesti DAC7:stä poiketen ulotettu koskemaan myös sellaisia tilanteita, joissa alustaoperaattorilla ei ole lainkaan ilmoitettavia tietoja raportointikaudella.

Raportoivia alustaoperaattoreita ovat alustaoperaattorit, joilla on EU:n jäsenvaltiossa joko verotuksellinen kotipaikka, johto tai kiinteä toimipaikka tai jotka on perustettu EU:n jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Suomeen raportointivelvollisia ovat edellä mainituista ne, joilla on mainittu yhteys Suomeen. Lisäksi raportointivelvollisia ovat tietyissä tapauksissa EU:n ulkopuoliset alustaoperaattorit ja Suomeen näistä raportointivelvollisia ovat toimijat, jotka ovat valinneet EU:n jäsenvaltioista Suomen raportointivaltiokseen.

EU:n ulkopuoliset alustaoperaattorit on vapautettu raportointivelvollisuudesta EU:ssa silloin, kun vastaavat tiedot ovat kaikkien EU:n jäsenvaltioiden saatavilla tietojenvaihdon kautta. Tällöin edellytetään, että alustaoperaattorilla on hyväksytyllä EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella verotuksellinen kotipaikka tai johto tai se on perustettu tällaisen lainkäyttöalueen lainsäädännön mukaisesti. Hyväksytyllä EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella tarkoitetaan lainkäyttöaluetta, joka on aktivoinut toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen tietojenvaihdosta kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kanssa. Toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen tulee täyttää direktiivin mukaan pätevät ehdot, joiden täyttymisestä komissio päättää täytäntöönpanoasetuksella. Toistaiseksi komissio on antanut kolme tällaista täytäntöönpanoasetusta, joissa se on arvioinut Yhdistyneen

kuningaskunnan (komission täytäntöönpanoasetus 2023/2389), Kanadan (komission täytäntöönpanoasetus 2024/432) ja Uuden-Seelannin (komission täytäntöönpanoasetus 2023/2693) monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaisesti vaihtamien tietojen vastaavan DAC7:n määräyksiä. Näitäkään valtioita ei pidetä tällä hetkellä direktiivin tarkoittamina hyväksytyinä EU:n ulkopuolisina lainkäyttöalueina, sillä tämä edellyttäisi kyseisten lainkäyttöalueiden ja kaikkien EU:n jäsenvaltioiden aktivoivan monenkeskisen DPI-sopimuksen.

Raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava tiedot alustalta tuloa saaneista myyjistä ja myyjien suorittamista olennaisista toimista. Tiedot kerätään myynti- ja vuokraustoiminnasta Suomen verotusta varten ja tietojenvaihdon kautta toisille jäsenvaltioille. Ilmoitus annetaan vuosittain raportointikautta seuraavan tammikuun loppuun mennessä ja tiedot piti antaa Verohallinnolle ensimmäisen kerran 31.1.2024 mennessä koskien vuotta 2023.

Koska kyse on sivullisen tiedonantovelvollisuudesta, tiedonantovelvollisuus ei ole muuttanut tulonsaajien omaa velvollisuutta ilmoittaa veronalaiset tulonsa. Tulonsaajilla on edelleen itsellään velvollisuus ilmoittaa Verohallinnolle verotusta varten tiedot kaikista, myös ulkomailta saamistaan, tuloista ja niihin kohdistuvista kuluista.

Verohallinto toimittaa vuosittain DAC7:n edellyttämässä tietojenvaihdossa muihin jäsenvaltioihin tiedot toisessa jäsenvaltiossa asuvasta myyjästä tai toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta asuin- tai liikehuoneistosta, pysäköintipaikasta taikka kiinteästä omaisuudesta. Verohallinto saa vastaavat tiedot toisista jäsenvaltioista. Tietojenvaihto tapahtuu vuosittain kahden kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä eli helmikuun loppuun mennessä. Tietojenvaihto EU:n jäsenvaltioiden välillä on toteutunut ensimmäisen kerran 29.2.2024 mennessä vuoden 2023 tiedoista.

Sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä voidaan määrätä hallinnollisena seuraamuksena laiminlyöntimaksu. Laiminlyöntimaksusta säädetään verotusmenettelylain 22 a §:ssä. Laiminlyöntimaksun määrä on porrastettu tiedonantovelvollisen menettelyn moitittavuuden perusteella. Laiminlyöntimaksun enimmäismäärä vaihtelee sen mukaan, onko kysymyksessä vähäinen puute tai virhe, olennainen puute tai virhe vai tahallisuus tai törkeä huolimattomuus. Laiminlyöntimaksu on enintään 15 000 euroa.

Liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) on erityinen säännös välityspalvelun tarjoajan selvitys- ja ilmoitusvelvollisuudesta. Lain 15 §:n 2 momentin mukaan välityspalvelun tarjoajan tai sen Suomessa olevan edustajan on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle vuosittain tammikuun loppuun mennessä kokonaissummat sen tiedossa olevista korvauksista, jotka kuljetuspalvelun tarjoajat ovat saaneet sen välittämistä kuljetuksista, ellei kyseinen tieto ole viranomaisen saatavilla Verohallinnolle tehdyn vastaavan ilmoituksen perusteella. Välityspalvelulla tarkoitetaan mainitun lain 2 §:n 2 kohdan mukaan kuljetusten välittämistä korvausta vastaan, ei kuitenkaan palvelua, jossa välitetään vain palveluntarjoajan omia kuljetuksia, eikä matkapalveluyhdistelmistä annetun lain (901/2017) soveltamisalaan kuuluvia matkapaketteja tai yhdistettyjä matkajärjestelyjä.

2.3 Nykytilan arviointi

Verotuksen toimittaminen pohjautuu tällä hetkellä pitkälti Verohallinnon laajoihin tiedonsaantioikeuksiin. Verohallinto saa sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevien säännösten nojalla työnantajilta, eläkelaitoksilta, pankeilta, arvopaperivälittäjiltä ja muilta sivullisilmoittajilta tulo- ja muut tiedot, joiden perusteella Verohallinto muodostaa esitäytetyt veroilmoitukset. Verovelvollisen velvollisuutena on tarkistaa esitäytettyjen tietojen oikeellisuus sekä korjata niissä olevat puutteet ja virheet.

Digitaalisen toimintaympäristön muutos on vaikuttanut verotuksen toimittamisen lähtökohtiin. Erilaisten palvelujen ja hyödykkeiden myynti ja vuokraus digitaalisten alustojen välityksellä on lisääntynyt ja sen voidaan ennakoida lisääntyvän myös tulevaisuudessa. Perinteinen työsuhteessa tehty työ on osin korvaantunut digitaalisten alustojen kautta tehdyillä työsuorituksilla ja palveluilla, jolloin ei ole kotimaista tiedonantovelvollista työnantajaa.

Sivullisen tiedonantovelvollisuutta laajentavan DAC7:n voimaantulo on osoittanut digitaalisten alustojen välityksellä toteutetuista myynti- ja vuokraustapahtumista saaduista tuloista tapahtuvan tietojenvaihdon merkityksen. Tietoja saatiin kansallisesti vähäisemmässä määrin jo direktiivin soveltamista edeltävinä vuosina Verohallinnon yleisestä tiedonantovelvollisuudesta annetun päätöksen ja liikenteen palveluista annetun lain säännösten myötä, mutta tuolloin sivullisen tiedonantovelvollisuus oli nykytilannetta suppeampi. Direktiivin myötä Verohallinnon tiedonsaanti alustojen kautta saaduista tuloista on lisääntynyt merkittävästi.

Nykysääntelyn haasteena on tietojen saaminen EU:n ulkopuolisilta alustaoperaattoreilta. Monet EU:n ulkopuoliset alustaoperaattorit voivat ilman EU:ssa olevaa läsnäoloa tarjota palvelujaan EU:ssa. Tietojen keräämisen tehokkuuden ja tasapuolisten toimintaedellytysten ja epäreilun kilpailutilanteen estämiseksi onkin tärkeää, että raportointivelvollisuus koskee myös EU:n ulkopuolisia alustaoperaattoreita.

Vaikka DAC7 velvoittaa jo tällä hetkellä EU:n ulkopuolisia alustaoperaattoreita raportoimaan EU:n jäsenvaltioille, on kyseenalaista, toteutuuko tiedonantovelvollisuus tehokkaasti. On epäselvää, missä määrin näillä EU:n ulkopuolisilla alustaoperaattoreilla on tietoa EU:n sääntelystä ja näiden toimijoiden systemaattinen valvonta on myös haasteellista. Lisäksi seuraamusmaksujen määrääminen ja täytäntöönpano on huomattavasti vaikeammin toteuttavissa EU:n ulkopuolisten alustaoperaattorien kohdalla verrattuna EU:n sisäiseen tilanteeseen.

DAC7:n mukaan EU:n ulkopuolisten raportointivelvollisten alustaoperaattoreiden on valittava jokin EU:n jäsenvaltio rekisteröitymisvaltiokseen. Tähän mennessä EU:n ulkopuolisista alustaoperaattoreista kaksi on valinnut Suomen rekisteröitymisvaltiokseen ja keväällä 2025 yhteensä vajaa 150 EU:n ulkopuolista alustaoperaattoria oli rekisteröitynyt EU:n jäsenvaltioihin. Verohallinto on vastaanottanut tietoja noin kolmannekselta tästä jäsenvaltioihin rekisteröityneiden EU:n ulkopuolisten alustaoperaattoreiden joukosta.

Voidaan arvioida, että mikäli EU:n jäsenvaltion sijaan EU:n ulkopuolinen lainkäyttöalue säätelisi paikallisesti lainkäyttöalueen alustaoperaattoreiden velvoitteista, toteutuisi tiedonantovelvollisuus nykytilannetta paremmin.

3 Tavoitteet

Esityksellä on tarkoitus tehdä lainsäädäntöön tarvittavat muutokset monenkeskisen DPI-sopimuksen soveltamisen aloittamiseksi.

Toimivaltaisten viranomaisten välisellä automaattisella tietojenvaihdolla on pyritty vastaamaan nopean taloudellisen digitalisaation aiheuttamiin haasteisiin verotuksen toimittamiselle. DPI-mallisääntöjen tavoitteena on, että veroviranomaiset saisivat oikea-aikaista ja hyvälaatuista tietoa digitaalisten alustojen välityksellä toimivien myyjien tuloista. Alustaoperaattoreiden raportointivelvoitteiden sekä monenkeskisen DPI-sopimuksen myötä myyjien asuinpaikkojen ja kiinteän omaisuuden sijainnin mukaiset lainkäyttöalueet saisivat asianmukaisemmin verotettua alustojen välityksellä saadut tulot. Veroviranomaiset tarvitsevat tietoja tuloverojen määräämiseksi ja tiedoista on hyötyä myös määrättäessä ja valvottaessa muita veroja kuten

arvonlisäveroa. Lisäksi alustojen välityksellä tuloja saavien myyjien arvioidaan tietojen keräämisen ja vaihtamisen seurauksena täyttävän paremmin velvollisuutensa ilmoittaa itse tulonsa. Lainkäyttöalueille yhteisillä raportointi- ja huolellisuusmenettelysäännöillä pyritään helpottamaan alustaoperaattorin velvoitteiden täyttämistä ja välttämään ylimääräiset kustannukset, joita aiheutuu siitä, että eri lainkäyttöalueilla on erilaiset raportointia koskevat velvoitteet.

DAC7:n myötä on saatu positiivisia kokemuksia tiedonantovelvollisuuden laajentamisesta alustojen välityksellä tehtyihin myynti- ja vuokraustoimiin EU:n sisäisissä tilanteissa ja näiden tietojen vaihtamisesta jäsenvaltioiden välillä. Tietojenvaihdon laajennus EU:n ulkopuolisiin lainkäyttöalueisiin laajentaisi ja parantaisi tiedonsaantia entisestään, koska tällöin tietojen keruu EU:n ulkopuolisilta alustaoperaattoreilta tehostuisi. Lisäksi muutoksella parannettaisiin mahdollisuuksia taata alustaoperaattoreille samanlainen kohtelu niiden toimiessa EU:ssa riippumatta niiden asuinpaikasta. Kuitenkin välittömästi lainsäädäntömuutoksesta saatava hyöty on rajallinen, sillä toistaiseksi monenkeskiseen DPI-sopimukseen sitoutuneiden EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden määrä on vähäinen, mutta määrä toivottavasti kasvaa ajan myötä.

Muutosten tavoitteena on myös laittaa täytäntöön DAC8:ssa tehdyt muutokset koskien digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuutta. Lisäksi ehdotetaan alustan määritelmään tarkennusta ja tiettyjä menettelysääntöjä koskevia muutoksia, joilla pyritään parantamaan ja kehittämään sääntelyn toimivuutta.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksellä laajennettaisiin Suomen osallistumista digitaalisten alustojen välityksellä saatuja tuloja koskevien tietojen kansainväliseen automaattiseen tietojenvaihtoon. Tietojenvaihdon piiriin tulisi EU:n jäsenvaltioiden lisäksi sellaiset EU:n ulkopuoliset lainkäyttöalueet, jotka ovat aktivoineet monenkeskisen DPI-sopimuksen Suomen kanssa. Ehdotuksessa esitetään täytäntöön pantavaksi DPI-mallisääntöjen mukaiset säännökset, jotka velvoittavat alustaoperaattorit noudattamaan huolellisuusmenettelyitä ja raportoimaan Verohallinnolle vaaditut tiedot myyjistä, jotka asuvat tai jotka antavat vuokralle asuin- tai liikehuoneiston, pysäköintipaikan tai kiinteän omaisuuden sellaisella lainkäyttöalueella, jonka kanssa Suomi on aktivoinut tietojenvaihtosuhteen monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaisesti.

DPI-mallisäännöt ehdotetaan pantavaksi täytäntöön muuttamalla digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettua lakia. Koska DPI-mallisääntöjen, yhdessä sen laajennuksen kanssa, mukaisesti kerättävien ja ilmoitettujen tietojen laajuus ja sisältö ovat muutamaa pientä eroa lukuun ottamatta yhtenevät voimassa olevan DAC7:ään pohjautuvan lainsäädännön kanssa, ehdotettavien muutosten määrä on maltillinen.

Alustaoperaattorien raportointiaikataulu on monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaan vastaava kuin DAC7:n mukaan eli raportoinnin olisi tapahduttava kuukauden kuluessa raportointikauden eli kalenterivuoden päättymisestä eli tältä osin ei olisi tarvetta lainsäädännön muuttamiselle. Tietojenvaihto lainkäyttöalueiden välillä tapahtuisi monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaan viimeistään neljän kuukauden kuluttua raportointikauden päättymisestä, mutta lainkäyttöalueiden olisi pyrittävä vaihtamaan tietoja jo kahden kuukauden kuluttua raportointikauden päättymisestä. Tavoitteena on, että laajennettavaksi ehdotettu tietojenvaihto koskisi ensimmäisen kerran vuoden 2026 tietoja eli ensimmäisen kerran alustaoperaattorien

olisi raportoitava EU:n ulkopuolisiin lainkäyttöalueisiin liittyvistä tiedoista 31.1.2027 mennessä ja tietojenvaihto toimivaltaisten viranomaisten välillä tapahtuisi viimeistään 30.4.2027 mennessä.

Monenkeskisen DPI-sopimuksen edellyttämien muutosten lisäksi esityksellä ehdotetaan tehtävän DAC8:n mukaiset DAC7:ään liittyvät muutokset, tarkennus DAC7:n implementoinnin yhteydessä säädettyyn alustan määritelmään ja tiettyjä muutoksia menettelysäännöksiin. Näitä menettelyyn liittyviä muutoksia ovat verotusmenettelylain alustaoperaattorin tiedonantovelvollisuutta koskevan säännöksen muutos ja tietojen ilmoittamistapaa koskeva tarkennus. Verohallinnolle esitetään myös annettavaksi valtuus tarkempien määräysten antamista varten.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Vaikutuksista yleisesti

Tiedonantovelvollisuuden ja tietojenvaihdon laajentuminen EU:n ulkopuolisiin lainkäyttöalueisiin lisäisi Verohallinnon tiedonsaantia. Alustatalouden tiedot saataisiin kattavammin ja varmemmin, eikä oltaisi riippuvaisia vaikeammin valvottavissa olevasta EU:n ulkopuolisen alustaoperaattorin rekisteröitymisestä ja raportoinnista EU:n jäsenvaltioon.

Vaikutukset tiedonantovelvollisille

Ehdotettavan lainsäädännön tiedonanto- ja huolellisuusvelvoitteet aiheuttaisivat vain vähän hallinnollisia kustannuksia soveltamisalan piiriin kuuluville digitaalisen alustatalouden toimijoille. DAC7:n implementoinnin myötä tiedonantovelvollisten raportoivien alustaoperaattorien on jo vuoden 2023 alusta alkaen pitänyt tunnistaa alustoillaan toimivat myyjät ja myyjien asuinvaltiot. Niiden on pitänyt kerätä digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain edellyttämät tiedot ja päivittää järjestelmänsä tietojen keräämistä varten. Raportoivien alustaoperaattorien on niin ikään pitänyt ensimmäisen kerran 31.1.2024 mennessä ilmoittaa Verohallinnolle edellä mainitun lain edellyttämät tiedot ja toteuttaa tarvittavat tekniset rajapinnat tätä varten.

Ehdotetussa lainsäädännössä alustaoperaattoreiden tiedonanto- ja huolellisuusvelvoitteiden sisältö pysyisi käytännössä samana. Ehdotetun lainsäädäntömuutoksen myötä alustaoperaattorien tietojenkeruu- ja ilmoitusvelvollisuus laajenisi koskemaan EU-tilanteiden lisäksi myös tilanteita, joissa myyjän asuinpaikka on tai vuokrattu asuin- tai liikehuoneisto, pysäköintipaikka tai kiinteä omaisuus sijaitsee monenkeskisen DPI-sopimuksen Suomen kanssa aktivoineella lainkäyttöalueella. Siten muutos ei vaatisi suuria järjestelmämuutoksia.

Tiedonantovelvollisuus koskisi sellaisia tietoja, jotka ovat pääsääntöisesti muutenkin alustaoperaattorin saatavilla. Alustaoperaattorin ei siten tarvitsisi tiedonantovelvollisuuden täyttämiseksi hankkia myyjistä ainakaan merkittävässä määrin lisää tietoa.

Esityksen voi arvioida tasoittavan digitaalisten alustaoperaattoreiden välistä kilpailutilannetta. Tietojenvaihdon laajennuksen myötä Verohallinnon tiedonsaanti EU:n ulkopuolisten alustaoperaattoreiden alustojen osalta parantuisi, jolloin EU:n sisäiset ja ulkopuoliset alustaoperaattorit olisivat aiempaa paremmin vastaavassa tilanteessa.

Vaikutukset verovelvollisille

Esitys ei sisällä digitaalista alustaa käyttäviin myyjiin kohdistuvia välittömiä velvoitteita. Mahdollinen välillinen myyjiin kohdistuva vaikutus olisi seurausta Suomeen raportoivien alustaoperaattorien huolellisuusmenettelystä, joka velvoittaisi Suomeen raportoivat alustaoperaattorit keräämään myyjistä yksilöintitietoja. Niiden myyjien määrä, joista tietoja tulisi ehdotetun lainsäädännön mukaan kerätä ja ilmoittaa, tulisi kasvamaan.

Olemassa oleviin verosäännöksiin, mukaan lukien tulon veronalaisuutta ja tulojen ilmoitusvelvollisuutta koskevat säännökset, ei ole tässä yhteydessä ehdotettu muutoksia.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Verohallinto kerää DAC7:n implementoinnin myötä digitaalisilla alustoilla tapahtuvasta myynti- ja vuokraustoiminnasta Suomen verotusta varten ja toisille jäsenvaltioille DAC7:n mukaista tietojenvaihtoa varten direktiivin edellyttämät tiedot vuosittain Suomeen raportoivilta alustaoperaattoreilta. Jatkossa tietoa kerättäisiin myös Suomen kanssa monenkeskisen DPI-sopimuksen aktivoineen lainkäyttöalueen kanssa tapahtuvaa tietojenvaihtoa varten. Verohallinnon velvollisuutena on myös neuvoa, ohjata ja valvoa sivullisilmoittajia. Digitaalisilla alustoilla tapahtuvia myyntejä ja vuokralle antamisia koskeva tiedonvaihto tapahtuu lainkäyttöalueiden toimivaltaisten viranomaisten välillä. Verohallinto on toimivaltainen viranomaisen lainsäädännön edellyttämän toteutuksen ja tietojenvaihdon osalta.

Ehdotettavilla lakimuutoksilla ei olisi Verohallinnolle tämän esityksen laatimisen yhteydessä saadun arvion mukaan juurikaan vaikutuksia. Tiedonantovelvollisuuden mahdollinen laajentuminen on jo pitkälti huomioitu DAC7:n edellyttämien muutosten toteutuksen yhteydessä ja nyt tarvittavien tietojärjestelmämuutosten kustannusten arvioidaan olevan noin 25 000 euroa. Verohallinto arvioi, että ehdotettu lakimuutos ei edellytä merkittäviä lisäresursseja eikä aiheuta merkittäviä lisäkustannuksia. Verohallinto on jo laatinut tarvittavat ohjeet, jotka soveltuvat myös ehdotetussa lainsäädännössä tarkoitettuihin tilanteisiin.

5 Muiden valtioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

Tällä hetkellä monenkeskisen DPI-sopimuksen on allekirjoittanut 31 valtiota. EU:n jäsenvaltioita näistä on 23 (Belgia, Bulgaria, Kroatia, Kypros, Tšekki, Tanska, Viro, Suomi, Saksa, Unkari, Irlanti, Italia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Alankomaat, Puola, Portugali, Slovakia, Slovenia, Espanja ja Ruotsi) ja lisäksi allekirjoittaneita on kolme muuta Euroopan valtiota (Islanti, Norja ja Yhdistynyt kuningaskunta) ja viisi Euroopan ulkopuolista valtiota (Argentiina, Kanada, Kolumbia, Costa Rica ja Uusi-Seelanti). Lainkäyttöalueilla on jatkuva mahdollisuus allekirjoittaa sopimus. Sopimuksen voimaantulo edellyttää allekirjoituksen lisäksi DPI-mallisääntöjen implementointia ja tietojenvaihdon aktivointia monenkeskisen DPI-sopimuksen 7 osaston mukaisesti.

DAC7:n myötä tietojenvaihto on jo käynnissä EU:n jäsenvaltioiden välillä. Muiden valtioiden osalta on tiedossa, että Yhdistynyt kuningaskunta, Kanada ja Uusi-Seelanti ovat valmistelleet tai jo tehneet lainsäädäntömuutoksia ja komissio on arvioinut näiden lainkäyttöalueiden monenkeskisen DPI-sopimuksen kautta vaihtamien tietojen vastaavan DAC7:n määräyksiä. Yhdistyneen kuningaskunnan ja Kanadan osalta kyse on DPI-mallisääntöjen ja sen laajennusosan käyttöönotosta. Uusi-Seelanti puolestaan on toistaiseksi ottanut käyttöön säädökset vain kiinteän omaisuuden vuokrauksen ja henkilökohtaisen palvelun osalta. Vuoden 2025 alussa komission tekemän kyselyn perusteella vain noin kolmannes EU:n jäsenvaltioista oli jo aktivoinut tai oli ilmoittanut aktivoivansa lähitulevaisuudessa monenkeskisen DPI-sopimuksen Iso-Britannian, Kanadan ja Uuden-Seelannin kanssa. Edellä mainittujen lisäksi

Norja on valmistellut lainsäädäntömuutoksia, joiden on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Norja on päättänyt ottaa käyttöön säädökset kiinteän omaisuuden vuokrauksen, henkilökohtaisen palvelun ja liikennevälineen vuokralle antamisen osalta, eli tavaroiden myynti ei olisi soveltamisalassa mukana.

6 Lausuntopalaute

Esitysluonnoksesta annettiin 12 lausuntoa. Lausunnon antoivat Elinkeinoelämän keskusliitto, Finnwatch ry, Keskuskauppakamari, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Mikro- ja yksinyrittäjät ry, Suomen Asianajajat, Suomen Taksiliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Vend Marketplaces Oy (Tori.fi), Verohallinto ja Veronmaksajain Keskusliitto ry sekä professori Juha Lindgren. Suuri osa lausunnonantajista piti esityksen tavoitteita kannatettavina.

Kolmessa lausunnossa esitettiin huomioita digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettuun lakiin lisättäväksi ehdotetusta uudesta velvoitteiden kiertämissäännöksestä (18 a §). Ehdotetun säännöksen soveltamisalaa pidettiin lausunnoissa epäselvänä ja epätasällisena sekä perusteluja niukkoina. Yksi lausunnonantaja totesi lainsäädännössä jo tällä hetkellä olevan verotuksen kiertämistä koskevia säännöksiä, kuten verotusmenettelylain 28 § (veron kiertäminen), ja piti säännöstä tarpeettomana. Lausunnonantajan mukaan veronkiertosäännös soveltuisi alustaoperaattoriksi katsottuun yritykseen ilman sen omaa moitittavaa toimintaa pelkästään sen perusteella, että sen asiakkaana oleva myyjä olisi ryhtynyt säännöksen kiertämiseksi katsottavaan toimenpiteeseen. Yksi lausunnonantaja katsoi, että säännös laajentaisi veronkierron käsitteen ilmoitusvelvollisuuksiin ja tilanteisiin, joissa veroa ei ole väitettykään jääneen maksamatta, ja piti säännöksen suhdetta voimassa oleviin veronkiertosäännöksiin epäselvänä. Lausunnoissa tuotiin esiin tarve jatkovalmistelussa varmistaa, että säännös sisältää yleisen veronkiertosäännöksen kaltaisen ilmeisyysvaatimuksen, tiedonantovelvollisella on oikeus tulla kuulluksi, rikosoikeudessa sovellettava itsekriminointisuoja toteutuu säännöstä sovellettaessa ja säännös täyttää rikosoikeudellisen legaliteettiperiaatteen mukaisen vaatimuksen siitä, että vain teko hetkellä laissa rangaistavaksi säädetty teko voi johtaa rangaistukseen.

Esitysluonnoksen lausunnonlehtien lähettämisen jälkeen eduskunnalle on annettu hallituksen esitys laiksi raportoitavien kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla ja eräiden lakien muuttamisesta (HE 84/2025 vp). Kyseiseen esitykseen sisältyy uusi yleinen säännös verotusmenettelylain 3 luvun tiedonantovelvoitteiden kiertämisestä, joka kattaisi myös tämän esityksen 1. lakiehdotuksen 18 a §:n tarkoittamat tilanteet raportoitavan alustaoperaattorin tiedonantovelvoitteiden kiertämisestä. Tästä esityksestä on lausuntokierroksen jälkeen poistettu ehdotettu 18 a §, koska se on soveltamisalaltaan päällekkäinen hallituksen esityksen 84/2025 vp sisältämän säännöksen kanssa. Lausunnonantajien 18 a §:ään esittämien huomioiden osalta on todettava, että verotusmenettelylain 28 §:n ja lausuntokierroksen jälkeen esitysluonnoksesta poistetun 18 a §:n luonteet eroavat toisistaan. Ehdotetussa 18 a §:ssä olisi säädetty tavasta, miten tiedonantovelvollisen tulee täyttää velvoitteensa tilanteissa, joissa on kierretty tiedonantovelvollisuutta. Pykälää sovellettaessa ei olisi ollut kyse veron määrittämisestä verovelvolliselle eikä verovelvollisen verotuksesta poikkeamisesta, vaan siitä, mitä tietoja ja missä tilanteissa tiedonantovelvollisen olisi ilmoitettava Verohallinnolle. Lausunnonantajien esittämät kommentit ehdotettuun 18 a §:ään on otettu huomioon valmisteltaessa hallituksen esitykseen 84/2025 vp sisältyvää verotusmenettelylain 28 a §:ää. Pykälän soveltamisala on rajattu siten, että se koskisi vain tilanteita, joissa tiedonantovelvollinen olisi itse ollut aktiivisessa roolissa järjestelyssä, jonka tarkoituksena tai seurauksena olisi tiedon ilmoittamatta jättäminen tai tiedon ilmoittaminen virheellisenä. Tällainen tiedonantovelvollisuuden kiertämiseksi katsottava järjestely olisi esimerkiksi tilanne, jossa raportoitava alustaoperaattori päättäisi siirtää alustan omistajanaan olevan luonnollisen henkilön nimiin toiminnan jatkuessa

käytännössä samanlaisena. Raportoiva alustaoperaattori jättäisi tiedot antamatta vedoten siihen, että alustaoperaattori on omistaja, joka luonnollisena henkilönä ei täytä alustaoperaattorin määritelmää eikä tämän vuoksi olisi tiedonantovelvollinen. Pykälässä on myös huomioitu ilmeisyysvaatimus siten, että sen soveltamisedellytyksenä on järjestelyn yhden pääasiallisen tarkoituksen olevan verotusmenettelylain 3 luvun mukaisten ilmoittamis-, huolellisuus- tai muiden velvoitteiden välttäminen. Pykälässä on lisäksi otettu huomioon lausunnoissa esiin nostetut haasteet tilanteissa, joissa alustaoperaattori ei olisi itse ollut aktiivisessa roolissa, vaan se havaitsisi ilmoitettavan sivullisen suorittavan järjestelyn, jonka seurauksena tietoja jäisi ilmoittamatta. Säännös ei toisi raportoivalle alustaoperaattorille uusia selvitys- tai selonottovelvollisuuksia, vaan ilmoitusvelvollisuus koskisi tilanteita, joissa tiedonantovelvollinen 3 luvun velvoitteita täyttäessään, osana tavanomaista liiketoimintaansa, havaitsisi ilmoitettavan sivullisen suorittavan 1 momentin mukaista järjestelyä.

Yksittäisissä lausunnoissa on kiinnitetty huomiota digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettuun lakiin lisättäväksi ehdotettuun määräyksenantovaltuussäännökseen, joka antaisi Verohallinnolle oikeuden antaa tarkempia määräyksiä sovellettavista määritelmistä, huolellisuusvelvoitteiden soveltamisesta ja ilmoitettavista tiedoista. Lausunnoissa pidettiin tarpeellisena täsmentää säännöstä ja jatkovalmistelussa varmistaa, ettei määräyksenantovaltuuden nojalla annettavilla, määritelmiä täsmentävillä Verohallinnon määräyksillä muuteta laissa säädettyjä määritelmiä eikä laajenneta tiedonantovelvollisten piiriä. Verohallinnon määräyksenantovaltuus tulisi määritelmien osalta rajata vain niiden soveltamiseen. Lausunnoissa pidettiin myös tarpeellisena, että jatkovalmistelussa arvioidaan ehdotetun määräyksenantovaltuuden perustuslain mukaisuutta tarkkarajaisuusvaatimuksen näkökulmasta (perustuslain 80 §:n 2 momentti). Yksi lausunnonantaja on määräyksenantovaltuussäännöstä koskevien perustelujen osalta katsonut tarpeelliseksi korjata niitä siten, että viittaukset OECD:n julkaiseman monenkeskisen DPI-sopimuksen kommentaarin käyttämiseen lain täsmentämiseen myöhemmin annettavien viranomaismääräysten nojalla poistettaisiin. Esitysluonnokseen sisältyvää määräyksenantovaltuutussäännöstä ja perusteluja on täsmennetty lausuntokierroksen jälkeen. Esitysluonnoksen jaksoon 12 on lausuntokierroksen jälkeen lisätty arvio ehdotetun määräyksenantovaltuuden suhteesta perustuslakiin ja kokonaan uusi jakso 8 lakia alemman asteisesta sääntelystä.

Yksi lausunnonantaja esittää lausunnossaan näkemyksen, etteivät ehdotetun lain noudattamatta jättämisestä seuraavat sanktiot ole riittäviä ja sanktiotasoa tulisi nostaa selkeästi nykytasosta. Esitysluonnos ei sisällä muutosehdotuksia voimassa oleviin laiminlyöntimaksuihin. Sanktiosäännöksen kehittäminen on mukana lausunnossakin viitatussa, vuodet 2024–2027 kattavassa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmassa, jonka yhteydessä on tarkoitus kehittää sivullisilmoittajan laiminlyöntien sanktiointia. Lausunnonantaja katsoi sanktioinnin kehittämishankkeen perustelluksi ja piti sen nopeaa edistämistä tärkeänä.

Kolmessa lausunnossa kiinnitettiin huomiota tietojen ilmoittamisesta ja tiedonantovelvollisuudesta aiheutuvaan hallinnolliseen taakkaan ja sen lisääntymiseen. Yksi lausunnonantaja katsoi, että velvoitteet tulisi mitoittaa suhteessa toimijan kokoon ja liikevaihtoon, minkä lisäksi se piti tarpeellisena tarjota pienille toimijoille selkeitä ja maksuttomia sähköisiä työkaluja raportoinnin toteuttamiseen sekä hyödyntää automaatiota ja olemassa olevia tietolähteitä. Myös samojen tietojen toimittamista viranomaiselle useaan kertaan eri muodoissa tulisi pyrkiä välttämään. Ennen uusien velvoitteiden käyttöönottoa olisi kartoitettava mahdollisuudet hyödyntää jo olemassa olevia viranomaisrekistereitä. Lausunnoissa esitettiin huomioihin on todettava, että esitysluonnos ei käytännössä sisällä uusia velvoitteita raportoiville alustaoperaattoreille. Niiden on jo voimassa olevan lain

perusteella ollut kerättävä tiedot kaikista myyjistään ja varmistettava tietojen oikeellisuus voimassa olevan lain mukaisin menettelyin. Näin ollen raportoiva alustaoperaattori voisi käyttää sillä olemassa olevia tietoja myös tästä esityksestä seuraavien uusien tietojen ilmoittamisessa. Tietojen ilmoittaminen Verohallinnolle tapahtuisi jatkossakin tämänhetkistä raportointitapaa käyttäen. Käytännössä ainoa uusi velvoite raportoiville alustaoperaattoreille olisi tietojen ilmoittaminen myös tilanteessa, jossa raportoitava myyjä on verovelvollinen EU:n ulkopuolisessa sopimusvaltiossa tai vuokrattava kiinteistö sijaitsee EU:n ulkopuolisessa sopimusvaltiossa. Ehdotetun lakimuutoksen edellyttämät muutokset raportoivien alustaoperaattorien tietojärjestelmiin arvioidaan tämän vuoksi olevan vähäisiä.

Kolmessa lausunnossa on kiinnitetty huomiota annettavan ohjeistuksen tarpeellisuuteen ja selkeyteen. Lisäksi yksi lausunnonantaja on katsonut riittävän siirtymäajan tarpeelliseksi. Verohallinto on antanut DAC7:ään täsmentäviä laintulkinnallisia ja ilmoittamiseen liittyviä teknisiä soveltamisohjeita. Verohallinnon on varmistettava, että ohjeissa otetaan huomioon ehdotetun lain mukanaan tuomat muutokset tiedonantovelvollisuuden laajuuteen. Ehdotettu laajempi raportointi tapahtuu ensimmäistä kertaa aikaisintaan vuoden 2027 tammikuussa, minkä voidaan arvioida olevan riittävä siirtymäaika raportoiville alustaoperaattoreille toteuttamaan mahdollisesti tarvittavat muutokset menettelyihin ja tietojärjestelmiin.

Kaksi lausunnonantajaa nosti esiin tarpeen varmistaa riittävän korkea tietosuoja- ja tietoturvaso kansainvälisen tietojenvaihdon laajentuessa ja tietoja EU:n ulkopuolisiin maihin lähetettäessä. Ehdotetut lakimuutokset eivät sisällä tietojenvaihdon aktivointia EU:n ulkopuolisten linkkäyttöalueiden kanssa, vaan ne mahdollistavat sen, että Suomi voi jatkossa tehdä sopimuksia EU:n ulkopuolisten linkkäyttöalueiden kanssa DAC7:ää vastaavan tietosisällön vaihtamisesta. Näitä sopimuksia aktivoitaessa ja sopimusten mukaisia tietoja vaihdettaessa on varmistettava tietojenvaihdon edellytyksenä olevan riittävän tietosuojan ja tietoturvan toteutuminen. Tietojenvaihtosopimukset sisältävät rajoitukset tietojen käyttötarkoituksista.

Kaksi lausunnonantajaa piti tarpeellisenä seurata ehdotettujen lakimuutosten vaikutuksia, jotta raportointivelvollisuuden laajentamisen vaikutuksia voidaan arvioida käytännössä. DAC8 asettaa velvoitteen jäsenvaltioille ottaa käyttöön tehokas mekanismi, jolla varmistetaan virka-apudirektiivin mukaisen raportoinnin tai tietojenvaihdon kautta saatujen tietojen käyttö. Verohallinnon pitää varmistaa tämä toiminnassaan ja menettelyillään ja sillä tulee olla riittävä seuranta ja dokumentaatio direktiivin velvoitteiden täyttämiseksi. Vastaavan edellytyksen voidaan katsoa sisältyvän myös monenkeskiseen DPI-sopimukseen. Kansainvälisten verotietojen vaihtamista koskevien sopimusten perusedellytyksenä on, että sopimusalinkkäyttöalueilta saadut tiedot ovat tarpeen verotusta varten ja niitä myös tosiasiallisesti hyödynnetään verotuksessa.

Yksi lausunnonantaja esitti toiveen DAC7:n kehittämiseksi. Lausunnonantaja katsoi, että ei-ammattimaisen käytetyn tavarahan myynnin raportoinnilla ei ole veropoliittista perustaa. Raportointi aiheuttaa sen mukaan hallinnollista taakkaa alustoille ja turhaa kitkaa kuluttajille ilman merkittävää verotuottoa. Lausunnonantaja kannusti Suomea nostamaan tämän epätasapainon komission suuntaan ja edesauttamaan DAC7:n tulevia tarkistuksia siten, että tavaroiden myynti jätetään kokonaan raportoinnin ulkopuolelle. Tällä varmistettaisiin, että EU-sääntely tukee, eikä estä, kiertotaloutta.

Edellä mainittujen lisäksi 1. lakiehdotuksen 1 ja 13 §:n sanamuotoa on täsmennetty ja selkiytetty lausuntokierroksen jälkeen.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla

1 §. *Lain soveltamisala ja määräysenantovaltuus.* Pykälän otsikko muutettaisiin ja lisättäisiin uusi 3–5 momentti. Pykälän 3 momentin mukaan lakia sovellettaisiin 2 momentissa säädetyn lisäksi sellaisiin olennaisiin toimiin, joita koskevia tietoja Suomi vaihtaa yleissopimuksen 6 artiklan nojalla siten kuin Suomen ja lainkäyttöalueen välillä aktivoidussa monenkeskisessä DPI-sopimuksessa on tarkemmin sovittu. Lainkäyttöalueella tarkoitettaisiin valtiota tai ei-valtiollista lainkäyttöaluetta, jolla on itsenäinen veronkanto-oikeus.

Pykälän 4 momentin mukaan Verohallinto julkaisisi ja ylläpitäisi listaa lainkäyttöalueista, joiden kanssa Suomella on voimassa monenkeskinen DPI-sopimus. Monenkeskisen DPI-sopimuksen voimaantulo Suomen ja lainkäyttöalueen välillä edellyttää sopimuksen aktivointia. Näitä lainkäyttöalueita kutsuttaisiin osallistuviksi EU:n ulkopuolisiksi lainkäyttöalueiksi. Listasta kävisi ilmi, onko lainkäyttöalueen ja Suomen välillä aktivoitu tietojenvaihto koskien ainoastaan asuin- ja liikehuoneistojen, pysäköintipaikkojen ja kiinteän omaisuuden vuokralle antamista sekä henkilökohtaista palvelua vai lisäksi myös tavaroiden myyntiä ja liikennevälineen vuokralle antamista. Listan myötä alustaoperaattorit saisivat tiedon raportoitavien myyjien joukosta ja raportoitavien olennaisten toimien laajuudesta.

Pykälän 5 momentin mukaan Verohallinnolle annettaisiin valtuutus antaa tarkempia määräyksiä 1 luvun mukaisten määritelmien ja 2 luvun mukaisten huolellisuusvelvoitteiden soveltamisesta sekä 3 luvussa tarkoitetuista ilmoitettavista tiedoista sen varmistamiseksi, että Suomi soveltaa virka-apudirektiiviä ja DPI-sopimusta yhdenmukaisesti muiden lainkäyttöalueiden kanssa. Verohallinnon valtuus tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä määritelmien ja huolellisuusvelvoitteiden soveltamisesta olisi perusteltua ja tarpeellista ensinnäkin siitä syystä, että voitaisiin reagoida tilanteisiin, joissa annetaan kansainvälisesti uusia ohjeita DAC7:n ja DPI-mallisääntöjen soveltamisen tulkinnasta. Verohallinto voisi hyödyntää OECD:n DPI-mallisääntöjen kommentaareja ehdotetun lain tulkinnassa siinä laajuudessa kuin ne vastaavat ehdotettua lakia ja direktiiviä. Verohallinnon määräyksillä voitaisiin myös huomioida toimialalle tulevat uudet toimintatavat ja tuotteet. Määräysenantovaltuus ei toisi Verohallinnolle oikeutta antaa määritelmiä eikä huolellisuusvelvoitteita laventavia eikä rajoittavia määräyksiä, vaan valtuus rajoittuisi lain soveltamista täsmentäviin määräyksiin. Ilmoitettavia tietoja koskeva määräysenantovaltuus olisi tarpeen, jotta Verohallinto voisi antaa yksityiskohtaisia määräyksiä siitä, miten laissa vaaditut tiedot on ilmoitettava. Näin Verohallinto voisi toteuttaa raportoitavien tietojen keräämis- ja ilmoittamismenettelyn tarkoituksenmukaisesti. Verohallinto voisi antaa tarkempia määräyksiä säännösten teknisestä sisällöstä ja ottaa ohjeistuksessaan huomioon muun muassa DPI-mallisääntöjen kommentaarin. Monenkeskisen DPI-sopimuksen mukainen tietojenvaihto perustuu DPI-mallisääntöjen, mukaan lukien sen kommentaarin, mukaisten raportointi- ja huolellisuusvelvoitteiden noudattamiseen. DAC7:ää koskevan hallituksen esityksen HE 225/2022 vp. mukaisesti DPI-mallisääntöjen kommentaareja voi hyödyntää DAC7:n tulkinnassa siinä laajuudessa kuin säännös vastaa direktiiviä. Mallisääntöjen laajennuksen kanssa DAC7 ja DPI-mallisäännöt ovat joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta samansisältöisiä. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan sen 5 momentin lisäämisen myötä muuttunutta sisältöä.

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 momentin 1, 6, 7, 15 ja 23 kohtaa ja 9 kohdan c ja d alakohtaa muutettaisiin ja momenttiin lisättäisiin uusi 24 kohta. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa muutettaisiin DAC7:n implementoinnin yhteydessä laadittua alustan määritelmää tekemällä siihen tekninen tarkennus. Muutoksella halutaan täsmentää sitä, että alustan määritelmän täyttämiseksi on riittävää, että alusta mahdollistaa myyjien ja käyttäjien yhdistämisen

olennaisen toimen suorittamiseksi. Direktiivin suomenkielinen versio ”joiden avulla Myyjät ottavat yhteyttä muihin käyttäjiin voidakseen suorittaa Olennaisen toimen kyseisille käyttäjille suoraan tai välillisesti” poikkeaa tältä osin muista kieliversioista. Ehdotettu lainkohta vastaisi nykyistä lainkohtaa ”jonka avulla alustalle rekisteröityneet myyjät voivat olla yhteydessä alustan muihin käyttäjiin voidakseen suorittaa olennaisen toimen kyseisille käyttäjille suoraan tai välillisesti” paremmin sisällöllisesti muun muassa direktiivin englannin-, ruotsin- ja saksankielisten versioiden määritelmää. Englanninkielisessä versiossa on käytetty ilmaisua ”allowing Sellers to be connected to other users for the purpose of carrying out a Relevant Activity, directly or indirectly, to such users”, ruotsinkielisessä versiossa ilmaisua ”som gör det möjligt för Säljare att vara anslutna till andra användare för att bedriva en Berörd verksamhet, direkt eller indirekt, med avseende på sådana användare” ja saksankielisessä versiossa ilmaisua ”die es VERKÄUFERN ermöglicht, mit anderen Nutzern in Verbindung zu stehen, um direkt oder indirekt eine RELEVANTE TÄTIGKEIT für diese Nutzer auszuüben”.

Täsmennyksen myötä lakitekstistä kävisi selkeämmin ilmi, että alustan määritelmän täyttymisen edellytyksenä ei ole, että myyjä olisi suoraan tai aktiivisesti yhteydessä muihin käyttäjiin ja että ostajan tulisi esimerkiksi tietää, mikä taho toimii myyjänä. Siten olennainen toimi voidaan suorittaa esimerkiksi siten, että raportoiva alustaoperaattori ostaa tavaran tai palvelun myyjältä toteuttaakseen ostajan toimeksiannon. Edellytyksenä ei myöskään ole, että sekä myyjä että ostaja käyttäisivät samaa ohjelmistoa tai sovellusta, vaan alusta voi koostua myös erillisten ohjelmistojen ja sovellusten kokonaisuudesta, joka yhdistäisi myyjän ja ostajan, ja mahdollistaisi siten olennaisen toimen suorittamisen suoraan tai välillisesti.

Pykälän 1 momentin 6 ja 7 kohtaa muutettaisiin kielen yhtenäistämiseksi siten, että ilmauksen valtio tai lainkäyttöalue sijaan käytettäisiin ilmaisua lainkäyttöalue, joka pitää sisällään myös valtion.

Pykälän 1 momentin 9 kohdan c ja d alakohtaa muutettaisiin siten, että osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella asuvan raportoitavan myyjän osalta tavaroiden myynti ja liikennevälineen antaminen vuokralle olisi olennainen toimi ainoastaan, mikäli Suomen ja kyseisen lainkäyttöalueen välinen tietojenvaihto kattaa nämä olennaiset toimet. Momentin 9 kohdan c alakohdan mukaan olennaiseksi toimeksi katsottaisiin tavaroiden myynti silloin, kun raportoitavan myyjän asuinpaikka on EU:n jäsenvaltiossa taikka EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella ja lainkäyttöalueen ja Suomen välillä on voimassa monenkeskinen DPI-sopimus koskien myös tavaroiden myyntiä. Vastaavasti momentin 9 kohdan d alakohdan mukaan olennaiseksi toimeksi katsottaisiin liikennevälineen vuokralle antaminen silloin, kun raportoitavan myyjän asuinpaikka on EU:n jäsenvaltiossa taikka EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella ja lainkäyttöalueen ja Suomen välillä on voimassa monenkeskinen DPI-sopimus koskien myös liikennevälineen antamista vuokralle. Muuttamalla tavaroiden myynnin ja liikennevälineen vuokralle antamisen määritelmiä varmistetaan, että tietoja ei vaadita toimitettavan tietosuojasääntelyn mukaisesti yli sen, mikä on tarpeen Suomen tietojenvaihtovelvoitteiden täyttämiseksi.

Silloin kun raportoitavalla myyjällä on asuinpaikka EU:n jäsenvaltiossa, olennaisella toimella tarkoitetaan aina kaikkia pykälän 1 momentin 9 kohdan a-d alakohdan mukaisia toimia DAC7:n mukaisesti eli tältä osin lakia ei ehdoteta muutettavaksi.

Pykälän 1 momentin 15 kohtaa muutettaisiin siten, että raportoitavan myyjän määritelmä kattaisi DAC7:n mukaisten EU:n sisäisten tilanteiden lisäksi myyjän, jonka asuinpaikka on osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella, tai joka on antanut vuokralle osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella sijaitsevan asuin- tai liikehuoneiston, pysäköintipaikan taikka kiinteän omaisuuden. Muutoksella laajennettaisiin raportointivelvoite koskemaan tietoja,

joita Suomi on monenkeskisellä DPI-sopimuksella sitoutunut vaihtamaan muiden lainkäyttöalueiden kanssa.

Pykälän 1 momentin 23 kohtaa muutettaisiin uuden 24 kohdan vuoksi muuttamalla pisteen tilalle puolipiste.

Pykälän 1 momentin 24 kohdaksi lisättäisiin DAC8:ssa esitetyn virka-apudirektiivin muutoksen mukaisesti tunnistamispalvelun määritelmä. Tunnistamispalvelulla tarkoitettaisiin maksutonta sähköistä prosessia myyjän henkilöllisyyden ja verotuksellisen kotipaikan vahvistamiseksi. Tunnistamispalvelun tulisi olla raportoivalle alustaoperaattorille DAC8:n mukaisesti EU:n tai sen jäsenvaltion saataville asettama taikka monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaisesti osallistuvan EU:n ulkopuolisen lainkäyttöalueen saataville asettama. Tunnistamispalveluiksi hyväksyttävien prosessien yksityiskohdat selvennettäisiin tietojenvaihdon osapuolten välisin keskusteluihin ja Verohallinto antaisi alustaoperaattoreille ohjeistusta asiassa.

3 §. *Myyjää koskevien tietojen kerääminen.* Pykälän 1 momentin 3 kohdassa muutettaisiin termi valtio lainkäyttöalueeksi, jotta se pitäisi sisällään valtioiden lisäksi muut lainkäyttöalueet. Vastaavasta syystä tehtäisiin muutos myös pykälän 2 momenttiin.

Pykälää muutettaisiin myös poistamalla 3 momentti liittyen DAC8:lla tehtyyn virka-apudirektiivin muutokseen. Tunnistamispalvelun käyttö ei enää jatkossa keventäisi tietojen keräämisvelvoitetta, vaan vaikuttaisi 11 §:n mukaiseen ilmoittamisvelvoitteeseen.

5 §. *Vuokralle annettua asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta koskevien tietojen kerääminen.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että kiinteistökokonaisuuden sijaintivaltion sijaan käytettäisiin ilmaisua lainkäyttöalue, jolla kiinteistökokonaisuus sijaitsee, jotta ilmaisu pitäisi sisällään valtioiden lisäksi myös muut lainkäyttöalueet.

6 §. *Myyjää ja vuokralle annettua asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta koskevien tietojen todentaminen.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin. Muutoksen myötä verotunnisteen ja arvonlisäverotunnisteen voimassaolon varmistamiseksi käytettäisiin EU:n tai jäsenvaltion maksutta saataville asettamien sähköisten käyttöliittymien lisäksi vastaavia osallistuvan EU:n ulkopuolisen lainkäyttöalueen saataville asettamia käyttöliittymiä.

7 §. *Myyjän asuinpaikan määrittäminen.* Pykälässä muutettaisiin otsikossa ja momenteissa olevat termit siten, että asuinvaltion sijaan puhutaan asuinpaikasta ja valtion sijaan lainkäyttöalueesta. Muutoksilla otettaisiin huomioon se, että monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaiseen tietojenvvaihtoon voi osallistua valtioiden lisäksi muitakin lainkäyttöalueita.

Muutettaisiin 1 momentissa määriteltyä myyjän asuinpaikkaa siten, että verotunnisteen ja kiinteän toimipaikan perusteella asuinpaikkana voitaisiin pitää ainoastaan EU:n jäsenvaltiota. DAC7:stä poiketen DPI-mallisaäntöjen mukaan myyjä katsotaan asuvaksi ainoastaan lainkäyttöalueella, jolla sillä on ensisijainen osoite. Siten myyjällä katsottaisiin olevan asuinpaikka osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella ainoastaan, mikäli sen ensisijainen osoite on siellä tai mikäli 2 momentissa esitetty soveltuu.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että siinä huomioitaisiin tunnistamispalvelua koskevan määritelmän lisääminen 2 §:ään.

10 §. *Tietojen ilmoittamisen ajankohta ja tapa.* Lisättäisiin pykälään määräys siitä, että ilmoitettavat tiedot olisi annettava sähköistä tiedonsiirtomenetelmää käyttäen. Nykyään asiasta

on säädetty verotusmenettelylain 17 f §:ssä, mutta digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettua lakia on pidettävä toimivampana sijaintina kyseiselle säännökselle. Lisäksi tarkennettaisiin, että sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä tarkoitetaan Verohallinnon julkaisemaa tiedonsiirtomenetelmää. DAC7:ssä ja monenkeskisessä DPI-sopimuksessa on kansainvälisesti sovittu tietosisällöltään ja muodoltaan yhtenevästä skeemasta, jota Suomen on tietojenvaihdossa käytettävä. Olisi perusteltua, että tietojenvaihtoa varten tarvittavat tiedot ilmoitettaisiin Verohallinnolle DAC7:n ja monenkeskisen DPI-sopimuksen edellyttämässä muodossa. Muutettaisiin myös pykälän otsikko vastaamaan sen muuttunutta sisältöä.

11 §. Ilmoitettavat tiedot. Muutettaisiin pykälän 1 momentin 3 ja 6 kohtaa, 3 momentin 1 kohtaa ja 4 momenttia ja lisättäisiin uusi 5 ja 6 momentti. Muutettaisiin 1 momentin 3 kohtaa siten, että 3 §:n mukaisesti kerättävistä tiedoista arvonlisäverotunniste ja syntymäpaikkatieto olisi ilmoitettava Verohallinnolle vain, jos myyjä on DAC7:n mukaan raportoitava myyjä, eli sillä on asuinpaikka EU:n jäsenvaltiossa tai se on antanut EU:n jäsenvaltiossa sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta vuokralle. Tarkennus tehtäisiin, koska toisin kuin DAC7, DPI-mallisaännöt eivät pidä sisällään velvoitetta saatavilla olevan arvonlisäverotunnisteen tai syntymäpaikkatiedon ilmoittamiseen.

Muutettaisiin pykälän 1 momentin 6 kohtaa siten, että siinä viitattaisiin EU:n jäsenvaltioiden lisäksi osallistuviin EU:n ulkopuolisiin lainkäyttöalueisiin, jotta ilmoitettavien tietojen piiriin tulisi myös muualla kuin EU:ssa olevat asuinpaikat. Lisäksi muutettaisiin käytetty termi asuinvaltio asuinpaikaksi. Muutettaisiin 3 momentin 1 kohtaa siten, että käytetään termin sijaintivaltio sijaan ilmaisua lainkäyttöalue, jolla kiinteistökokonaisuus sijaitsee. Lisäksi 4 momentissa muutettaisiin termi valtio lainkäyttöalueeksi. Ruotsinkieliseen versioon tehtäisiin lakitekninen korjaus. Muutoksilla otettaisiin huomioon se, että monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaiseen tietojenvaihtoon voi osallistua valtioiden lisäksi muitakin lainkäyttöalueita.

Lisättäisiin 5 momentti, jolla huomioitaisiin DAC8:ssa esitetty muutos virka-apudirektiiviin tunnistamispalvelun käytön vaikutuksesta. Muutoksen myötä tunnistamispalvelun käyttö voisi supistaa jatkossa 3 §:n mukaisen tietojen keräämisvelvoitteen sijaan 11 §:n mukaista tietojen ilmoittamisvelvoitetta. Ehdotuksen mukaan, mikäli raportoiva alustaoperaattori saisi vahvistuksen raportoitavan myyjän henkilöllisyydestä ja asuinpaikasta tunnistamispalvelun avulla, olisi ilmoitettava tunnistamispalvelun tunniste ja sen myöntänyt lainkäyttöalue. Mikäli tällöin myyjällä ei olisi asuinpaikkaa eikä myyjä olisi antanut vuokralle asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa tai kiinteää omaisuutta muussa EU:n jäsenvaltiossa tai osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella kuin tunnisteiden myöntäneellä lainkäyttöalueella, myyjästä ei tarvitsisi ilmoittaa 3 §:n 1 momentin 2–7 kohdassa tarkoitettuja tietoja eikä syntymäpaikkatietoa.

Ehdotettu 5 momentti perustuisi DAC8:lla muutetun virka-apudirektiivin liitteen V III jakson B kohdan 4 alakohtaan. DAC8:n johdanto-osan mukaan muutosten tarkoituksena on ollut mahdollistaa jäsenvaltioiden niin halutessaan voivan käyttää tunnistamispalvelua, mutta se tulisi tehdä tavalla, joka ei vaikuta tietojen kulkuun ja laatuun muissa jäsenvaltioissa. Tämä tavoite on huomioitu ehdotetussa lainkohdassa. Ehdotuksen myötä alustaoperaattorin raportointivelvoite koskisi vastaavia tietoja, joita Suomi on virka-apudirektiivin tai monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaan velvollinen vaihtamaan muiden lainkäyttöalueiden kanssa tai joita Suomi tarvitsee kansallista verotustaan varten. Lisäksi ehdotetussa lainkohdassa on huomioitu, että DAC8:n suomenkielinen versio on harhaanjohtavasti edellyttänyt raportoitavaksi tunnistamispalvelun nimeä, kun taas direktiivin englanninkielisestä ja ruotsinkielisestä versiosta ilmenee, että kohdassa on tarkoitettu myyjän nimeä.

Lisättäisiin 6 momentti, jonka ensimmäisen virkkeen mukaan EU:n ulkopuolisen Suomeen raportoivan alustaoperaattorin (muu kuin hyväksytty EU:n ulkopuolinen alustaoperaattori) tulisi ilmoittaa pykälässä mainitut tiedot koskien vain EU:n jäsenvaltiossa asuinpaikan omaavaa tai EU:n jäsenvaltiossa sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta vuokralle antavaa raportoitavaa myyjää. Rajausta on tehty, koska muiden raportoitavien myyjien osalta EU:n ulkopuolisen alustaoperaattorin raportoimat tiedot eivät kuulu virka-apudirektiivin tai monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaisen tiedonvaihdon piiriin. Momentin toisen virkkeen mukaan tällaisen EU:n ulkopuolisen Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei tarvitsisi ilmoittaa pykälässä mainittuja tietoja siltä osin, kuin tiedot kuuluvat EU:n jäsenvaltion ja EU:n ulkopuolisen lainkäyttöalueen välisen tietojenvaihtosopimuksen piiriin. Lisäksi edellytetään, että komissio on arvioinut sopimuksen olevan pätevä ehdot täyttävä toimivaltaisten viranomaisien sopimus. Tällöin tiedot saataisiin EU:n ulkopuoliselta lainkäyttöalueelta viranomaisien välisen tietojenvaihdon kautta. Momentin toinen virke vastaisi sisällöllisesti DAC7:llä muutetun virka-apudirektiivin liitteen V III jakson A kohdan 4 alakohtaa.

12 §. *Suomeen raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus useassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa.* Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti. Muutoksella rajoitettaisiin 1 momentissa säädettyä alustaoperaattorin velvollisuutta valita yksi EU:n jäsenvaltio, jossa kaikki raportointivelvoitteet täytetään. Ehdotuksen mukaan, kun raportoitavan myyjän asuinpaikka on osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella ja suoritettavat olennaiset toimet kuuluvat Suomen ja lainkäyttöalueen välillä voimassa olevan monenkeskisen DPI-sopimuksen piiriin tai raportoitava myyjä on vuokrannut osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa tai kiinteää omaisuutta, tulisi nämä tiedot aina raportoida Suomeen tai sellaiseen EU:n jäsenvaltioon, jolla on voimassa lainkäyttöalueen kanssa monenkeskinen DPI-sopimus, joka pitää sisällään kyseessä olevat olennaiset toimet. Siten tiedot, jotka Suomi on sitoutunut toimittamaan osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella DPI-sopimuksella, olisi 1 momentista poiketen raportoitava Verohallinnolle, mikäli osallistuva EU:n ulkopuolinen lainkäyttöalue ei saisi näitä tietoja monenkeskisen DPI-sopimuksen myötä toiselta jäsenvaltiolta.

13 §. *Usean raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus.* Pykälän soveltamisalaa täsmennettäisiin ottamaan huomioon monenkeskisen toimivaltaisten viranomaisien sopimuksen mukainen tietojenvaihto EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden kanssa. Muutoksella huomioitaisiin tilanteet, joissa kaikilla EU-jäsenvaltioilla ei olisi tietojenvaihtosopimusta sellaisen EU:n ulkopuolisen lainkäyttöalueen kanssa, jolla on Suomen kanssa DPI-sopimus. Ehdotuksen mukaan, kun raportoitavan myyjän asuinpaikka on osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella ja suoritettavat olennaiset toimet kuuluvat Suomen ja lainkäyttöalueen välillä voimassa olevan monenkeskisen DPI-sopimuksen piiriin, tai raportoitava myyjä on antanut vuokralle osallistuvalla EU:n ulkopuolisella lainkäyttöalueella sijaitsevaa kiinteistökokonaisuutta eli asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa tai kiinteää omaisuutta, tulisi nämä tiedot aina raportoida Suomeen tai sellaiseen EU:n jäsenvaltioon, jolla on voimassa lainkäyttöalueen kanssa monenkeskinen DPI-sopimus tai muu vastaavan laajuinen tietojenvaihtosopimus, joka pitää sisällään kyseessä olevat olennaiset toimet. Ehdotuksen myötä tietoja voitaisiin siten jättää raportoimatta Verohallinnolle vain, jos osallistuva EU:n ulkopuolinen lainkäyttöalue saisi siitä huolimatta joko Suomelta tai toiselta EU:n jäsenvaltiolta monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaiset tiedot, jotka Suomi on monenkeskisellä DPI-sopimuksella sitoutunut sille toimittamaan.

17 §. *Euroopan unionin ulkopuolisen raportoivan alustaoperaattorin rekisteröitymisvelvollisuus.* Muutettaisiin pykälän 2 momentin 6 kohtaa vastaamaan 7 §:ään ehdotettua muutosta eli käytettäisiin termin asuinvaltio sijaan termiä asuinpaikka.

7.2 Laki verotusmenettelystä

17 f §. *Alustaoperaattorin tiedonantovelvollisuus olennaisista toimista.* Pykälästä kumottaisiin 2–4 momentti lain yksinkertaistamiseksi ja selkeyttämiseksi. Sisällöllisesti 2 momenttia vastaava säännös lisättäisiin digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain 10 §:ään. Pykälän 3 ja 4 momentti sisältyvät sisällöllisesti jo nykyisellään digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettuun lakiin.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Esityksen 1. lakiehdotuksen 1 §:n 5 momentin mukaan Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä mainitun lain 1 luvun mukaisten määritelmien ja 2 luvun mukaisten huolellisuusvelvoitteiden soveltamisesta sekä 3 luvussa tarkoitetuista ilmoitettavista tiedoista sen varmistamiseksi, että pykälän 2 ja 3 momentissa tarkoitettua kansainvälistä sääntelyä sovelletaan yhdenmukaisesti muiden lainkäyttöalueiden kanssa.

Ehdotetun määräyksenantovaltuuden perustuslainmukaisuutta on arvioitu esityksen jaksossa 12.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.1.2026.

10 Toimeenpano ja seuranta

Raportoivien alustaoperaattoreiden raportointivelvollisuus ja raportoitavia myyjiä koskeva tietojenvaihto lainkäyttöalueiden välillä kuuluu valtiovarainministeriön valmisteluvastuulle ja valtiovarainministeriö seuraa lain toimivuutta.

Siltä osin kuin esityksessä laitetaan täytäntöön DAC8:lla digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvoitteisiin tehdyt muutokset virka-apudirektiiviin, valtiovarainministeriö vastaa direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettavan sääntelyn notifiointista Euroopan komissiolle.

11 Suhde muihin esityksiin

Samaan aikaan nyt käsiteltävän hallituksen esityksen kanssa eduskunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi raportoivien kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla ja eräiden lakien muuttamisesta (HE 84/2025 vp).

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Alla on arvioitu erityisesti eräitä esitykseen sisältyviä ehdotuksia perustuslain 10 §:n kannalta liittyen tietosuojakysymyksiin.

Henkilötietojen suojasta säädetään Euroopan unionin primaarioikeudessa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 16 artiklassa. Artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan. Artiklan 2 kohdan mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen luonnollisten henkilöiden suojaa koskevat säännöt, jotka koskevat unionin toimielinten, elinten ja laitosten sekä jäsenvaltioiden suorittamaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun viimeksi mainitut toteuttavat unionin oikeuden

soveltamisalaa kuuluvaa toimintaa, sekä säännöt, jotka koskevat näiden tietojen vapaata liikkuvuutta.

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, General Data Protection Regulation, GDPR (*yleinen tietosuoja-asetus*), tuli voimaan 24.5.2016 ja sen soveltaminen alkoi 25.5.2018, mistä lähtien asetusta on sovellettu kaikissa unionin jäsenvaltioissa. Tietosuoja-asetuksella kumotaan vuonna 1995 annettu henkilötietodirektiivi. Yleistä tietosuoja-asetusta sovelletaan lähtökohtaisesti kaikkeen henkilötietojen käsittelyyn. Sovellettavaksi tulee myös tietosuoja-laki (1050/2018), jolla täsmennetään ja täydennetään yleistä tietosuoja-asetusta ja sen kansallista soveltamista.

Yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisala on laaja ja sitä sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn, joka on kokonaan tai osittain automaattista. Jos henkilötietoja käsitellään muussa kuin automaattisessa muodossa, ratkaisevaa asetuksen soveltamisen kannalta on se, muodostuuko tiedoista rekisteri tai onko niistä tarkoitusta muodostaa rekisteri tai sen osa. Asetusta sovelletaan yksityisellä ja julkisella sektorilla.

Keskeisiä henkilötietojen käsittelyä koskevia periaatteita ovat käyttötarkoitussidonnaisuus; tietojen minimoinnin periaate; täsmällisyys, lainmukaisuuden, kohtuullisuuden ja läpinäkyvyyden periaate; säilytyksen rajoittaminen sekä eheys ja luottamuksellisuus. Käyttötarkoitussidonnaisuudella tarkoitetaan sitä, että henkilötiedot on kerättävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten, eikä henkilötietoja saa käsitellä myöhemmin näiden käyttötarkoitusten kanssa yhteensopimattomalla tavalla. Tietojen minimointia koskevan periaatteen mukaan kerättävien henkilötietojen tulee olla asianmukaisia, olennaisia ja tarpeellisia niiden käsittelytarkoituksen kannalta. Henkilötietoja ei siten voi kerätä esimerkiksi ainoastaan siltä varalta, että niiden käyttö voisi myöhemmin osoittautua hyödylliseksi. Tietojen täsmällisyyttä koskeva periaate tarkoittaa, että rekisterinpitäjän on huolehdittava tietojen täsmällisyydestä. Epätarkat ja virheelliset tiedot on oikaistava tai poistettava viipymättä.

Tässä esityksessä ehdotettavat alustaoperaattoreiden Verohallinnolle ilmoittamat tiedot sisältävät yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisia henkilötietoja. Tällaisia tietoja ovat raportoitavien myyjien ja olennaisesta toimesta maksetun vastikkeen saajien tunnistamiseen liittyvät tiedot, mukaan lukien nimi, syntymäaika, osoite, verotunniste sekä pankkitilinumero. Mainitut henkilöt voivat olla sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä. Suomeen raportoivat alustaoperaattorit ilmoittavat tässä ehdotuksessa raportoitavaksi esitetyt tiedot EU:n ulkopuolisille osallistuville lainkäyttöalueille lähettämistä varten ja DAC8:lla virka-apudirektiiviin tehtyjen tunnistamispalvelua koskevien muutosten osalta lisäksi Verohallinnolle verovalvontaa sekä muille EU:n jäsenvaltioille ja komissiolle lähettämistä varten.

Henkilötietojen käsittelylle tulee olla oikeudellinen perusta. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteesta säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklassa ja tietosuojalain 4 §:ssä. Tässä esityksessä raportoitaviksi ehdotettavien tietojen käsittelyn oikeudellisena perustana on yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohta, jonka mukaan käsittely on lainmukaista, jos se on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. Yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohdan a ja b alakohtien mukaan 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan perustasta on säädettävä joko unionin oikeudessa tai rekisterinpitäjään sovellettavassa jäsenvaltion lainsäädännössä. Henkilötietojen käsittely on tarpeen Verohallinnon lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. Verohallinnon tehtävänä on Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 2 §:n mukaan verotuksen toimittaminen, verovalvonta, verojen ja maksujen kanto, perintä ja tilitys sekä veronsaajien oikeudenvallonta. Esityksessä on ehdotettu laajennusta alustaoperaattoreiden raportointiin tietoihin ja näiden tietojen käsittelyyn

perustana on kansallinen lainsäädäntö ja tunnistamispalvelun osalta DAC8:n vaatimusten velvoittavuus. Esityksen myötä käsiteltäväksi tulevat alustoilla tapahtuvaan myynti- ja vuokraustoimintaan liittyvien myyjien ja olennaisista toimista vastiketta saavien henkilöiden tiedot ovat tarpeellisia yleissopimuksen nojalla annetun monenkeskisen DPI-sopimuksen edellyttämän tietojenvaihdon sekä tunnistamispalvelun tunnisteiden osalta direktiivin edellyttämän tietojenvaihdon varmistamiseksi sekä Verohallinnolle kuuluvan lakisääteisen verovalvontatehtävän täyttämiseksi.

Yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohta edellyttää sääntelyltä yleisen edun mukaisuutta ja oikeasuhtaisuutta. Monenkeskisen DPI-sopimuksen alustaoperaattoreita koskevien raportointivelvoitteiden sekä tiedonantovelvollisuudeksi ehdotettavien säännösten on katsottava olevan yleisen edun mukaisia verotuksen oikeellisuuden valvomiseksi. Ehdotettavat säännökset ottavat myös huomioon yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan vaatimukset tietojen minimoinnin suhteen, koska tiedonantovelvollisuuden ja tietojen käsittely Verohallinnossa on rajattu tietoihin, joita Suomi on monenkeskisen DPI-sopimuksen ja virka-apudirektiivin nojalla sitoutunut vaihtamaan.

Tietojen käyttötarkoituksena on monenkeskisen DPI-sopimuksen ja DAC8:lla muutetun virka-apudirektiivin Suomea velvoittavien vaatimusten täyttäminen ja verovalvonta. Tiedot tarvitaan monenkeskisen DPI-sopimukseen mukaiseen lainkäyttöalueiden väliseen ja jäsenvaltioiden väliseen tietojenvaihtoon digitaalisilla alustoilla tapahtuvasta myynti- ja vuokraustoiminnasta. Tiedoista säädetäisiin lailla. Raportoivan alustaoperaattorin velvollisuus ilmoittaa Verohallinnolle alustan avulla tapahtuvaa myynti- ja vuokraustoimintaa koskevat tiedot perustuisi verotusmenettelylain 17 f §:n säännökseen raportoivan alustaoperaattorin tiedonantovelvollisuudesta sekä digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettuun lakiin. Sääntelyssä täsmennetään tietosisältö ja säädetään tietojen antamismenettelystä. Ottaen huomioon tietojen raportoinnille asetetut tavoitteet ja kansalliset tarpeet tietojen voidaan myös katsoa olevan oikeassa suhteessa niiden merkitykseen verotuksen oikeellisuuden valvonnassa.

Tietojen luovuttamisesta säädetään muun muassa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetussa laissa (1346/1999). Tietojen säilytysaika määräytyisi verotustietojen säilytysaikojen mukaisesti.

Monenkeskisen DPI-sopimus ja virka-apudirektiivi edellyttävät, että toimivaltainen viranomainen ilmoittaa digitaalisia alustoja hyödyntäen toteutetuista olennaisista toimista sopimuksen ja direktiivin vaatimat tiedot muiden lainkäyttöalueiden toimivaltaisille viranomaisille. Monenkeskisen DPI-sopimuksen mukaan tiedot vaihdetaan lainkäyttöalueiden välillä XML-skeemalla käyttäen OECD:n yhteistä siirtoverkkoa (Common Transmission System) noudattaen sitä koskevia salausstandardeja. Aktivoidessaan monenkeskisen DPI-sopimuksen voimaantulevaksi Suomi myös ilmoittaa OECD:n sihteeristön kautta muille sopimuksen osapuolille henkilötietojen suojaa koskevista toimista henkilötietojen välttämättömän suojaustason varmistamiseksi. Direktiivin mukaisessa tietojenvaihdossa jäsenvaltiot ilmoittavat tiedot käyttäen komission vahvistamaa vakiomuotoista tiedonsaantiformaattia ja unionin vahvistamaa yhteistä tietoliikenneverkkoa (CCN-verkko). CCN-verkkoa käyttäen sähköisesti toimitetut tiedot voivat olla ainoastaan komission turvallisuusjärjestelyt hyväksyvän viranomaisen asianmukaisesti valtuuttamien henkilöiden käytettävissä ja vain sikäli, kuin CCN-verkon huolto, ylläpito ja kehittäminen sitä edellyttävät. Komissio vastaa myös CCN-verkon turvallisuuden varmistamisesta.

Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta on säädetävä lailla. Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan lainsäätäjän liikkumavaraa rajoittaa lisäksi se, että

henkilötietojen suoja osittain sisältyy samassa säännöksessä turvatus yksityiselämän suojan piiriin (esimerkiksi PeVL 71/2014 vp, s. 2). Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti katsonut, että lainsäätäjän on turvattava henkilötietojen suoja tavalla, jota voidaan pitää hyväksyttävänä perusoikeusjärjestelmän kokonaisuudessa (esimerkiksi PeVL 18/2012 vp, s. 2 ja PeVL 71/2014 vp, s. 2). Perustuslakivaliokunta on myös vakiintuneesti katsonut, että erityisesti rekisteröinnin tavoitteista, rekisteröitävien henkilötietojen sisällöstä, henkilötietojen sallituista käyttötarkoituksista, henkilötietojen luovutettavuudesta ja erityisesti teknisellä käyttöyhteydellä luovuttamisesta, henkilötietojen säilytysajoista sekä rekisteröidyn oikeusturvasta tulee säätää lain tasolla kattavasti ja yksityiskohtaisesti (esimerkiksi PeVL 12/2002 vp, s. 5, PeVL 19/2012 vp, s. 3, PeVL 71/2014 vp, s. 2 ja PeVL 14/2018 vp, s. 2). Perustuslakivaliokunta on myös katsonut, että henkilötietojen suojan toteuttaminen tulisi ensisijaisesti taata yleisen tietosuojasetuksen ja säädettävän kansallisen yleislain nojalla. Tähän liittyen tulisi välttää kansallisen erityislainsäädännön säätämistä sekä varata sellaisen säätäminen vain tilanteisiin, joissa se on yhtäältä sallittua tietosuojasetuksen kannalta ja toisaalta välttämätöntä henkilötietojen suojan toteuttamiseksi (PeVL 2/2018 vp, s. 5).

Esityksessä ehdotetulla tavalla toteutettavassa sääntelyssä henkilötietojen käsittelyn on edellä kuvatuilla perusteilla arvioitu olevan yhdenmukainen perustuslain 10 §:n 1 momentin, yleisen tietosuojasetuksen henkilötietojen käsittelyä koskevien periaatteiden, tietosuojalain, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain ja verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain sekä perustuslakivaliokunnan käytännön kanssa.

Esityksen 1. lakiehdotus sisältää määräyksenantovaltuuden, jonka mukaan Verohallinto voisi antaa tarkempia määräyksiä lain 1 luvun mukaisten määritelmien ja 2 luvun mukaisten huolellisuusvelvoitteiden soveltamisesta sekä 3 luvussa tarkoitetuista ilmoitettavista tiedoista sen varmistamiseksi, että DAC7:ää ja DPI-sopimusta sovelletaan yhdenmukaisesti muiden jäsenvaltioiden ja sopimuslainsäätöalueiden kanssa.

Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan myös muu viranomainen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määräytyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Tällaisen valtuutuksen tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu. Ehdotettu määräyksenantovaltuus on merkityksellinen perustuslain mainitun säännöksen kannalta.

Tässä esityksessä ehdotettu huolellisuus- ja tiedonantovelvoitteita koskeva määräyksenantovaltuus vastaa luonteeltaan ja sisällöllisesti verotusmenettelylain kansainväliseen tietojenvaihtoon liittyviin sivullisen tiedonantovelvollisuussäännöksiin jo nykyisin sisältyviä määräyksenantovaltuussäännöksiä (17 a–17 d §), joiden nojalla Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä eräiden kansainvälisten sopimusten tai virka-apudirektiivin huolellisuusmenettelyn soveltamisesta, annettavista tiedoista, tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta sekä rajoittaa tiedonantovelvollisuutta. Ehdotetussa valtuussäännöksessä Verohallinnon valtuus on kuitenkin osin mainittuja säännöksiä rajatumpi. Määräyksenantovaltuuden ulottaminen koskemaan myös DAC7:n ja DPI-sopimuksen määritelmien soveltamista on katsottava tarpeelliseksi sen varmistamiseksi, että Suomi soveltaa direktiiviä ja sopimusta vaaditusti. Direktiivin ja sopimuksen kirjoitustavasta johtuu, että niissä oleviin määritelmiin sisältyy aineelliseen sääntelyyn välillisesti vaikuttavia elementtejä.

EU ja OECD antavat direktiivistä ja sopimuksista täsmäntäviä tulkintaohjeita myös määritelmien osalta. DAC7 ja DPI-sopimus sisältävät sisään rakennetun edellytyksen siitä, että jäsenvaltioiden ja sopimuslainsäätöalueiden olisi otettava EU:n ja OECD:n tulkintaohjeet huomioon tulkitessaan direktiiviä ja sopimusta. Suomen on osoitettava, että tulkinnot on huomioitu kansallisessa toteutuksessa ja että Suomi soveltaa kansainvälistä sääntelyä

yhdennukaisesti muiden lainkäyttöalueiden kanssa. Direktiivin ja sopimuksen kommentaareilla ja niiden päivityksillä ei muuteta, vaan täsmennetään voimassa ja sovellettavana olevan direktiivin ja sopimuksen tulkintoja säännöksistä, kuten määritelmistä ja huolellisuusvelvoitteista. Niillä huomioidaan muun muassa toimialan uudet toimintatavat ja tuotteet, joita voi tulla markkinoille nopeastikin ja joihin on myös reagoitava nopeasti. Verohallinnolle annettavalla määräyksenantovaltuudella mahdollistettaisiin täsmentyneiden tulkintojen huomioon ottaminen kansallisesti ja varmistettaisiin sääntelyn selkeys myös tulevaisuudessa. Ilmoitettavien tietojen osalta määräyksenantovaltuudet liittyisivät puolestaan siihen, miten laissa vaaditut tiedot on ilmoitettava. Niistä ei olisi tarkoituksenmukaista säätää lailla tai asetuksella. Kommentaareja kulloinkin annettaessa arvioidaan ja varmistetaan, että kyse on täsmentävästä tulkinnasta. Jos annettava tulkinta muuttaisi joiltain osin sovellettavana olevan direktiivin tai sopimuksen aineellista sisältöä, kuten soveltamisalaa, ei kommentaaria voitaisi antaa, vaan ensin olisi muutettava direktiiviä tai sopimusta.

Ehdotettu määräyksenantovaltuus toisi Verohallinnolle oikeuden ainoastaan lain soveltamiseen liittyvien täsmentävien määräysten antamiseen. DAC7 on pantu ja DPI-sopimus ehdotetaan tässä esityksessä pantavaksi kansallisesti täytäntöön sisällöllisesti sellaisenaan. Myös tämä osaltaan korostaa Verohallinnon määräyksenantovaltuuden varsin suppeaa, direktiivin ja sopimuksen täsmentävään tulkintaan rajautuvaa luonnetta. Verohallinto ei siten voisi laajentaa eikä rajata lain, kuten sen määritelmien tai huolellisuusvelvoitteiden, soveltamisalaa. Määräyksenantovaltuuden nojalla ei myöskään voisi antaa määräyksiä direktiivin tai sopimuksen muutostilanteissa.

Perustuslakivaliokunta on katsonut verotusmenettelyyn kohdistuvan sääntelyn arvioinnissa merkitykselliseksi perustuslain 81 §:n 1 momentin, jonka mukaan valtion verosta säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta (PeVL 35/2005 vp, s. 3). Tämän esityksen lakimuutosehdotukset eivät koske veron määrittämistä, vaan säännöksiä verotuksen menettelyistä, minkä vuoksi ehdotettua määräyksenantovaltuussäännöstä ei ole tarpeen arvioida perustuslain 81 §:n 1 momentin näkökulmasta. Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan perustuslain 80 §:n 2 momentin soveltumisen näkökulmasta olennaista on, että säänneltävästä asiasta on riittävät perussäännökset laissa (PeVL 10/2016 vp, s. 5, PeVL 49/2014 vp, s. 6). Perussäännöksiksi katsottavat säännökset sisältyvät käytännössä jo voimassa olevan digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain 2–4 lukuun. Verohallinto antaisi tässä esityksessä ehdotetun määräyksenantovaltuuden nojalla täsmentäviä määräyksiä perussäännöksiksi katsottavien säännösten soveltamisesta. Perustuslakivaliokunta on perustuslain 80 §:n 2 momentin edellyttämää tarkkarajaisuutta arvioidessaan antanut merkitystä sille, että määräyksenantovaltuutta on säännöksessä rajattu sitomalla se lain lisäksi Euroopan yhteisön lainsäädäntöön (PeVL 56/2002 vp, s.3/II). Ehdotettu määräyksenantovaltuus on rajattu sitomalla se voimassa olevaan direktiiviin ja kansainväliseen sopimukseen. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti muistuttanut myös siitä, että perustuslain säännökset rajoittavat joka tapauksessa suoraan valtuussäännösten tulkintaa samoin kuin valtuuksien nojalla annettavien säännösten sisältöä eikä asetuksella tai määräyksellä siten voida antaa yleisiä oikeussääntöjä lain alaan kuuluvista asioista (esim. PeVL 10/2014 vp, s. 3/I, PeVL 58/2010 vp, s. 3/I ja PeVL 44/2010 vp, s. 4/II).

Ehdotettu määräyksenantovaltuus on soveltamisalaltaan täsmällisesti ja tarkkaan rajattu ja sen on edellä kuvatuilla perusteilla arvioitu olevan yhdennukainen perustuslain 80 §:n 2 momentin kanssa.

Arvioinnin perusteella lakiehdotukset ehdotetaan hyväksyttäväksi tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain (1267/2022) 1 §:n otsikko, 2 §:n 1 momentin 1 kohdan johdantokappale sekä 6 ja 7 kohta, 9 kohdan c ja d alakohta sekä 15 ja 23 kohta, 3 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 ja 10 §, 11 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohta, 3 momentin 1 kohta sekä 4 momentti, 13 § ja 17 §:n 2 momentin 6 kohta sekä

lisätään 1 §:ään uusi 3–5 momentti, 2 §:n 1 momenttiin uusi 24 kohta, 11 §:ään uusi 5 ja 6 momentti sekä 12 §:ään uusi 4 ja 5 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala ja määräyksenantovaltuus

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, lakia sovelletaan olennaisiin toimiin, joilla voi olla vaikutusta veroasioissa annettavasta keskinäisestä virka-avusta tehdyn yleissopimuksen (SopS 21/1995), sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla (SopS 40/2011), 6 artiklan nojalla tehdyn monenkeskisen toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista (SopS 34/2025) mukaisessa Suomen ja muiden lainkäyttöalueiden välisessä tietojenvaihdossa.

Verohallinto julkaisee ja ylläpitää listaa lainkäyttöalueista, joiden kanssa Suomella on voimassa 3 momentissa tarkoitettu monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista (*osallistuva Euroopan unionin ulkopuolinen lainkäyttöalue*). Listasta käy ilmi, onko lainkäyttöalueen ja Suomen välillä voimassa toimivaltaisten viranomaisten sopimus koskien vain 2 §:n 9 kohdan a ja b alakohdan mukaisia olennaisia toimia vai näiden lisäksi 2 §:n 9 kohdan c ja d alakohdan mukaisia olennaisia toimia.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 luvun mukaisten määritelmien ja 2 luvun mukaisten huolellisuusvelvoitteiden soveltamisesta sekä 3 luvussa tarkoitetuista ilmoitettavista tiedoista sen varmistamiseksi, että 2 ja 3 momentissa tarkoitettua kansainvälistä sääntelyä sovelletaan yhdenmukaisesti muiden lainkäyttöalueiden kanssa.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *alustalla* sellaista käyttäjien saatavilla olevaa ohjelmistoa tai sovellusta, joka mahdollistaa myyjien yhdistämisen alustan muihin käyttäjiin olennaisen toimen suorittamiseksi kyseisille käyttäjille suoraan tai välillisesti ja joka ei täytä mitään seuraavista ehdoista:

6) *pätevällä ehdot täyttävällä toimivaltaisten viranomaisten sopimuksella* Euroopan komission määrittämää Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ja Euroopan unionin ulkopuolisen lainkäyttöalueen välistä sopimusta, joka edellyttää vaihtamaan automaattisesti hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (EU) 2021/514 tarkoitettuja tietoja vastaavia tietoja;

7) *hyväksytyllä Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella* Euroopan unionin ulkopuolista lainkäyttöaluetta, jolla on voimassa oleva pätevä ehdot täyttävä toimivaltaisten viranomaisten sopimus kaikkien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja joka on julkaisemassaan luettelossa yksilöinyt kaikki jäsenvaltiot raportoitaviksi lainkäyttöalueiksi;

9) *olennaisella toimella* seuraavia vastiketta vastaan suoritettavia toimia, joita myyjä ei suorita alustaoperaattorin työntekijänä tai alustaoperaattorin lähiyksikön työntekijänä:

c) tavaroiden myynti, jos raportoitavalla myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa taikka sellaisella osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella, jonka kanssa Suomella on voimassa monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista koskien myös tavaroiden myyntiä;

d) liikennevälineen antaminen vuokralle, jos raportoitavalla myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa taikka sellaisella osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella, jonka kanssa Suomella on voimassa monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista koskien myös liikennevälineen antamista vuokralle;

15) *raportoitavalla myyjällä* aktiivista myyjää, jolla katsotaan olevan asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella taikka joka on antanut Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta vuokralle;

23) *tavaralla* aineellista omaisuutta;

24) *tunnistamispalvelulla* sähköistä prosessia, jonka Euroopan unioni, sen jäsenvaltio tai osallistuva Euroopan unionin ulkopuolinen lainkäyttöalue on asettanut maksutta raportoivan alustaoperaattorin saataville myyjän henkilöllisyyden ja verotuksellisen kotipaikan vahvistamiseksi.

3 §

Myyjää koskevien tietojen kerääminen

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on kerättävä seuraavat tiedot myyjästä, joka ei ole poikkeuksen alainen myyjä:

- 1) luonnollisen henkilön etu- ja sukunimi taikka yksikön virallinen nimi;
- 2) ensisijainen osoite;
- 3) verotunnisteet ja niiden antaneiden lainkäyttöalueiden nimet;
- 4) luonnollisen henkilön syntymäaika;
- 5) arvonlisäverotunniste, jos se on saatavilla;
- 6) yksikön yritysrekisterinumero;
- 7) yksikön Euroopan unionissa sijaitsevat kiinteät toimipaikat, joiden kautta olennaisia toimia suoritetaan, ja niiden sijaintivaltiot.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei kuitenkaan tarvitse kerätä myyjästä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua verotunnistetta tai 6 kohdassa tarkoitettua yritysrekisterinumeroa, jos lainkäyttöalue, jolla myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka, ei anna myyjälle verotunnistetta tai yritysrekisterinumeroa tai ei edellytä myyjälle annetun verotunnisteen keräämistä. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on tällöin kerättävä luonnollisesta henkilöstä tieto syntymäpaikasta.

5 §

Vuokralle annettua asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta koskevien tietojen kerääminen

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on kerättävä myyjän vuokralle antamasta 2 §:n 1 momentin 9 kohdan a alakohdassa tarkoitettua asuin- tai liikehuoneistosta, pysäköintipaikasta taikka kiinteästä omaisuudesta kiinteistökokonaisuuden osoite sekä lainkäyttöalueen, jolla kiinteistökokonaisuus sijaitsee, mahdollisesti antama kiinteistörekisterinumbero tai sitä vastaava muu tunnistenumero.

6 §

Myyjää ja vuokralle annettua asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta koskevien tietojen todentaminen

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on varmistettava keräämiensä 3 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa tarkoitettujen tietojen ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettun syntymäpaikkatiedon sekä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettujen tietojen luotettavuus käyttämällä kaikkia arkistotiedoissaan olevia tietoja ja asiakirjoja. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on verotunnisteen ja arvonlisäverotunnisteen voimassaolon varmistamiseksi lisäksi käytettävä Euroopan unionin jäsenvaltion, Euroopan unionin tai osallistuvan Euroopan unionin ulkopuolisen lainkäyttöalueen maksutta saataville asettamia sähköisiä käyttöliittymiä.

7 §

Myyjän asuinpaikan määrittäminen

Myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka lainkäyttöalueella, jolla myyjällä on ensisijainen osoite. Jos lainkäyttöalue, jolla myyjällä on ensisijainen osoite, on eri kuin myyjälle verotunnisteen antanut Euroopan unionin jäsenvaltio, myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka lisäksi verotunnisteen antaneessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa. Jos myyjä on toimittanut Suomeen raportoivalle alustaoperaattorille 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettut tiedot kiinteästä toimipaikasta, myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka myös siinä Euroopan unionin jäsenvaltiossa, jossa kyseinen kiinteä toimipaikka sijaitsee.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka jokaisella tunnistamispalvelun vahvistamalla lainkäyttöalueella.

10 §

Tietojen ilmoittamisen ajankohta ja tapa

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava 11 §:ssä tarkoitettut tiedot Verohallinnolle vuosittain raportointikautta seuraavan tammikuun loppuun mennessä Verohallinnon julkaisemaa sähköistä tiedonsiirtomenetelmää käyttäen.

11 §

Ilmoitettavat tiedot

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava Verohallinnolle seuraavat tiedot:

3) 3 §:ssä tarkoitettut tiedot raportoitavasta myyjästä; arvonlisäverotunniste ja syntymäpaikkatieto on ilmoitettava kuitenkin vain, jos myyjällä on asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai jos myyjä on antanut Euroopan unionin jäsenvaltiossa sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta vuokralle;

6) lainkäyttöalueet, joilla raportoitavalla myyjällä katsotaan 7 §:n mukaisesti olevan asuinpaikka;

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on lisäksi ilmoitettava asuin- tai liikehuoneiston, pysäköintipaikan taikka kiinteän omaisuuden vuokrausta harjoittaneen raportoitavan myyjän osalta seuraavat tiedot:

1) kunkin kiinteistökokonaisuuden osoite sekä lainkäyttöalueen, jolla kiinteistökokonaisuus sijaitsee, mahdollisesti antama kiinteistörekisterinumero tai sitä vastaava muu tunnistenumero, jos se on saatavilla;

Edellä 2 momentissa ja 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastike on ilmoitettava siinä valuutassa, jona se on maksettu tai hyvitetty. Jos vastike on maksettu tai hyvitetty muussa muodossa kuin lainkäyttöalueen takaamana valuuttana, Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on muunnettava ja arvotettava vastike johdonmukaisesti määrittämällään tavalla ja ilmoitettava se euromääräisenä.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on lisäksi ilmoitettava raportoitavasta myyjästä tunnistamispalvelun tunniste ja tunnisteeseen myöntänyt lainkäyttöalue, jos raportoiva alustaoperaattori saa vahvistuksen myyjän henkilöllisyydestä ja asuinpaikasta tunnistamispalvelun avulla. Tällöin 1 momentin 3 kohdassa säädetystä poiketen myyjästä ei tarvitse ilmoittaa 3 §:n 1 momentin 2–7 kohdassa tarkoitettuja tietoja eikä syntymäpaikkatietoa. Edellytyksenä on lisäksi, että:

1) myyjällä ei katsota olevan asuinpaikkaa muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella kuin tunnisteeseen myöntäneellä lainkäyttöalueella; eikä

2) myyjä ole antanut vuokralle muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella kuin tunnisteeseen myöntäneellä lainkäyttöalueella sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta.

Poiketen 1–3 ja 5 momentissa säädetystä, 2 §:n 1 momentin 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettun Suomeen raportoivan alustaoperaattorin tarvitsee ilmoittaa tässä pykälässä mainitut tiedot vain siltä osin, kuin ne koskevat raportoitavaa myyjää, jonka asuinpaikka on Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai joka on antanut vuokralle Euroopan unionin jäsenvaltiossa sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta. Edellä tarkoitettun Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei myöskään tarvitse ilmoittaa tässä pykälässä mainittuja tietoja koskien hyväksytyjä olennaisia toimia, jotka kuuluvat sellaisen voimassa olevan pätevät ehdot täyttävän toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen piiriin, jossa jo

määrätään vastaavien tietojen automaattisesta vaihdosta jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion kanssa raportoitavista myyjistä, joiden asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.

12 §

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus useassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa

Poiketen 1 momentissa säädetystä, alustaoperaattorin on täytettävä raportointivelvoitteensa Suomessa siltä osin kuin on kyse tiedoista koskien raportoitavaa myyjää:

1) jonka asuinpaikka on sellaisella osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella, jonka kanssa Suomella on voimassa monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista koskien raportoitavan myyjän suorittamia olennaisia toimia; tai

2) joka on suorittanut olennaisen toimen antamalla vuokralle asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta ja tämä asuin- tai liikehuoneisto, pysäköintipaikka taikka kiinteä omaisuus on sijainnut osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella.

Suomen sijaan alustaoperaattori voi täyttää raportointivelvoitteensa 4 momentissa tarkoitettujen tietojen osalta sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, jolla on voimassa lainkäyttöalueen kanssa monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista koskien raportoitavan myyjän suorittamia olennaisia toimia. Edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) raportoivalla myyjällä on asuinpaikka lainkäyttöalueella; tai
- 2) vuokralle annettu asuin- tai liikehuoneisto, pysäköintipaikka taikka kiinteä omaisuus sijaitsee lainkäyttöalueella.

13 §

Usean raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus

Edellä 2 §:n 1 momentin 4 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetun Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei tarvitse ilmoittaa Verohallinnolle tietoja raportoitavasta myyjästä, jos toinen raportoiva alustaoperaattori on ilmoittanut 11 §:ssä tarkoitetut tiedot. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on Verohallinnon pyynnöstä tositteellisesti osoitettava, että nämä tiedot on ilmoitettu. Tiedot Euroopan unionin ulkopuolisesta raportoitavasta myyjästä tai kiinteistökokonaisuudesta on kuitenkin ilmoitettava, jos niitä ei ole ilmoitettu sellaiselle Euroopan unionin jäsenvaltiolle, jolla on kyseisen Euroopan unionin ulkopuolisen lainkäyttöalueen kanssa voimassa sopimus 11 §:ää vastaavien tietojen automaattisesta vaihtamisesta toimivaltaisten viranomaisten välillä.

17 §

Euroopan unionin ulkopuolisen raportoivan alustaoperaattorin rekisteröitymisvelvollisuus

Raportoivan alustaoperaattorin on 1 momentin mukaisessa tilanteessa ilmoitettava Verohallinnolle seuraavat tiedot:

6) Euroopan unionin jäsenvaltiot, joissa raportoitavilla myyjillä katsotaan 7 §:n mukaisesti olevan asuinpaikka.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 17 f §:n 2–4 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 17 f §:n 2–4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1268/2022.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 9.10.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Valtiovarainministeri Riikka Purra

1.

Laki

digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain (1267/2022) 1 §:n otsikko, 2 §:n 1 momentin 1 kohdan johdantokappale sekä 6 ja 7 kohta, 9 kohdan c ja d alakohta sekä 15 ja 23 kohta, 3 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 ja 10 §, 11 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohta, 3 momentin 1 kohta sekä 4 momentti, 13 § ja 17 §:n 2 momentin 6 kohta sekä

lisätään 1 §:ään uusi 3–5 momentti, 2 §:n 1 momenttiin uusi 24 kohta, 11 §:ään uusi 5 ja 6 momentti sekä 12 §:ään uusi 4 ja 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain soveltamisala

*Lain soveltamisala ja
määräyksenantovaltuus*

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, lakia sovelletaan olennaisesti toimiin, joilla voi olla vaikutusta veroasioissa annettavasta keskinäisestä virka-avusta tehdyn yleissopimuksen (SopS 21/1995), sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla (SopS 40/2011), 6 artiklan nojalla tehdyn monenkeskisen toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista (SopS 34/2025) mukaisessa Suomen ja muiden lainkäyttöalueiden välisessä tietojenvaihdossa.

Verohallinto julkaisee ja ylläpitää listaa lainkäyttöalueista, joiden kanssa Suomella on voimassa 3 momentissa tarkoitettu monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista (**osallistuva Euroopan unionin ulkopuolinen lainkäyttöalue**). Listasta käy ilmi, onko lainkäyttöalueen ja Suomen välillä

voimassa toimivaltaisten viranomaisten sopimus koskien vain 2 §:n 9 kohdan a ja b alakohdan mukaisia olennaisia toimia vain näiden lisäksi 2 §:n 9 kohdan c ja d alakohdan mukaisia olennaisia toimia.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 luvun mukaisten määritelmien ja 2 luvun mukaisten huolellisuusvelvoitteiden soveltamisesta sekä 3 luvussa tarkoitettuihin ilmoitettavista tiedoista sen varmistamiseksi, että 2 ja 3 momentissa tarkoitettua kansainvälistä sääntelyä sovelletaan yhdenmukaisesti muiden lainkäyttöalueiden kanssa.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *alustalla* sellaista käyttäjien saatavilla olevaa *sellaista* ohjelmistoa tai sovellusta, jonka avulla alustalle rekisteröityneet myyjät voivat olla yhteydessä alustan muihin käyttäjiin voidakseen suorittaa olennaisen toimen kyseisille käyttäjille suoraan tai välillisesti ja joka ei täytä mitään seuraavista ehdoista:

6) *pätevällä ehdot täyttävällä toimivaltaisten viranomaisten sopimuksella* Euroopan komission määrittämää, Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ja Euroopan unionin ulkopuolisen *valtion tai* lainkäyttöalueen välistä sopimusta, joka edellyttää vaihtamaan automaattisesti hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (EU) 2021/514 tarkoitettuja tietoja vastaavia tietoja;

7) *hyväksytyllä Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella* Euroopan unionin ulkopuolista *valtiota tai* lainkäyttöaluetta, jolla on voimassa oleva pätevä ehdot täyttävä toimivaltaisten viranomaisten sopimus kaikkien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja joka on julkaisemassaan luettelossa

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *alustalla* sellaista käyttäjien saatavilla olevaa ohjelmistoa tai sovellusta, *joka mahdollistaa myyjien yhdistämisen alustan muihin käyttäjiin olennaisen toimen suorittamiseksi* kyseisille käyttäjille suoraan tai välillisesti ja joka ei täytä mitään seuraavista ehdoista:

6) *pätevällä ehdot täyttävällä toimivaltaisten viranomaisten sopimuksella* Euroopan komission määrittämää Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ja Euroopan unionin ulkopuolisen lainkäyttöalueen välistä sopimusta, joka edellyttää vaihtamaan automaattisesti hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (EU) 2021/514 tarkoitettuja tietoja vastaavia tietoja;

7) *hyväksytyllä Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella* Euroopan unionin ulkopuolista lainkäyttöaluetta, jolla on voimassa oleva pätevä ehdot täyttävä toimivaltaisten viranomaisten sopimus kaikkien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja joka on

Voimassa oleva laki

yksilöinyt kaikki jäsenvaltiot raportoitaviksi lainkäyttöalueiksi;

9) *olennaisella toimella* seuraavia vastiketta vastaan suoritettavia toimia, joita myyjä ei suorita alustaoperaattorin työntekijänä tai alustaoperaattorin lähiyksikön työntekijänä:

c) tavaroiden myynti;

d) liikennevälineen antaminen vuokralle;

15) *raportoitavalla myyjällä* aktiivista myyjää, jonka asuinvaltio on Euroopan unionin jäsenvaltio tai joka on antanut Euroopan unionin jäsenvaltiossa sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta vuokralle;

23) *tavaralla* aineellista omaisuutta.

Ehdotus

julkaisemassaan luettelossa yksilöinyt kaikki jäsenvaltiot raportoitaviksi lainkäyttöalueiksi;

9) *olennaisella toimella* seuraavia vastiketta vastaan suoritettavia toimia, joita myyjä ei suorita alustaoperaattorin työntekijänä tai alustaoperaattorin lähiyksikön työntekijänä:

c) tavaroiden myynti, *jos raportoitavalla myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa taikka sellaisella osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella, jonka kanssa Suomella on voimassa monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista koskien myös tavaroiden myyntiä;*

d) liikennevälineen antaminen vuokralle, *jos raportoitavalla myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa taikka sellaisella osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella, jonka kanssa Suomella on voimassa monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista koskien myös liikennevälineen antamista vuokralle;*

15) *raportoitavalla myyjällä* aktiivista myyjää, *jolla katsotaan olevan asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella* taikka joka on antanut Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta vuokralle;

23) *tavaralla* aineellista omaisuutta;

24) **tunnistamispalvelulla** sähköistä prosessia, jonka Euroopan unioni, sen jäsenvaltio tai osallistuva Euroopan unionin ulkopuolinen lainkäyttöalue on asettanut maksutta raportoivan alustaoperaattorin saataville myyjän henkilöllisyyden ja verotuksellisen kotipaikan vahvistamiseksi.

3 §

Myyjää koskevien tietojen kerääminen

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on kerättävä seuraavat tiedot myyjästä, joka ei ole poikkeuksen alainen myyjä:

- 1) luonnollisen henkilön etu- ja sukunimi taikka yksikön virallinen nimi;
- 2) ensisijainen osoite;
- 3) verotunnisteet ja niiden antaneiden valtioiden nimet;
- 4) luonnollisen henkilön syntymäaika;
- 5) arvonlisäverotunniste, jos se on saatavilla;
- 6) yksikön yritysrekisterinumero;
- 7) yksikön Euroopan unionissa sijaitsevat kiinteät toimipaikat, joiden kautta olennaisia toimia suoritetaan, ja niiden sijaintivaltiot.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei kuitenkaan tarvitse kerätä myyjästä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua verotunnistetta tai 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua yritysrekisterinumeroa, jos myyjän asuinvaltio ei anna myyjälle verotunnistetta tai yritysrekisterinumeroa tai jos myyjän asuinvaltio ei edellytä myyjälle annetun verotunnisteen keräämistä. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on tällöin kerättävä luonnollisesta henkilöstä tieto syntymäpaikasta.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei kuitenkaan tarvitse kerätä myyjästä 1 momentin 2–7 kohdassa tarkoitettuja tietoja eikä 2 momentissa tarkoitettua syntymäpaikkatietoa, jos se saa vahvistuksen myyjän henkilöllisyydestä ja asuinpaikasta sellaisesta Euroopan unionin tai sen jäsenvaltion saataville asettamasta tunnistamispalvelusta, joka varmistaa myyjän henkilöllisyyden ja verotuksellisen kotipaikan.

5 §

Vuokralle annettua asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka

3 §

Myyjää koskevien tietojen kerääminen

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on kerättävä seuraavat tiedot myyjästä, joka ei ole poikkeuksen alainen myyjä:

- 1) luonnollisen henkilön etu- ja sukunimi taikka yksikön virallinen nimi;
- 2) ensisijainen osoite;
- 3) verotunnisteet ja niiden antaneiden *lainkäyttöalueiden* nimet;
- 4) luonnollisen henkilön syntymäaika;
- 5) arvonlisäverotunniste, jos se on saatavilla;
- 6) yksikön yritysrekisterinumero;
- 7) yksikön Euroopan unionissa sijaitsevat kiinteät toimipaikat, joiden kautta olennaisia toimia suoritetaan, ja niiden sijaintivaltiot.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei kuitenkaan tarvitse kerätä myyjästä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua verotunnistetta tai 6 kohdassa tarkoitettua yritysrekisterinumeroa, *jos lainkäyttöalue, jolla myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka,* ei anna myyjälle verotunnistetta tai yritysrekisterinumeroa tai ei edellytä myyjälle annetun verotunnisteen keräämistä. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on tällöin kerättävä luonnollisesta henkilöstä tieto syntymäpaikasta.

5 §

Vuokralle annettua asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka

*kiinteää omaisuutta koskevien tietojen
kerääminen*

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on kerättävä myyjän vuokralle antamasta 2 §:n 1 momentin 9 kohdan a alakohdan mukaisesta asuin- tai liikehuoneistosta, pysäköintipaikasta taikka kiinteästä omaisuudesta kiinteistökokonaisuuden osoite sekä kiinteistökokonaisuuden sijaintivaltion mahdollisesti antama kiinteistörekisterinumero tai sitä vastaava muu tunnistenumero.

6 §

*Myyjää ja vuokralle annettua asuin- tai
liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka
kiinteää omaisuutta koskevien tietojen
todentaminen*

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on varmistettava keräämiensä 3 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa tarkoitettujen tietojen ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettujen syntymäpaikkatiedon sekä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettujen tietojen luotettavuus käyttämällä kaikkia arkistotiedoissaan olevia tietoja ja asiakirjoja. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on verotunnisteen ja arvonlisäverotunnisteen voimassaolon varmistamiseksi lisäksi käytettävä Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan unionin maksutta saataville asettamia sähköisiä käyttöliittymiä.

7 §

Myyjän asuinvaltion määrittäminen

Myyjän asuinvaltiona on pidettävä valtiota, jossa myyjällä on ensisijainen osoite. Jos valtio, jossa myyjällä on ensisijainen osoite, on eri kuin myyjälle verotunnisteen antanut valtio, myyjän asuinvaltiona on lisäksi

*kiinteää omaisuutta koskevien tietojen
kerääminen*

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on kerättävä myyjän vuokralle antamasta 2 §:n 1 momentin 9 kohdan a *alakohdassa tarkoitettusta* asuin- tai liikehuoneistosta, pysäköintipaikasta taikka kiinteästä omaisuudesta kiinteistökokonaisuuden osoite sekä *lainkäyttöalueen, jolla kiinteistökokonaisuus sijaitsee,* mahdollisesti antama kiinteistörekisterinumero tai sitä vastaava muu tunnistenumero.

6 §

*Myyjää ja vuokralle annettua asuin- tai
liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka
kiinteää omaisuutta koskevien tietojen
todentaminen*

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on varmistettava keräämiensä 3 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa tarkoitettujen tietojen ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettujen syntymäpaikkatiedon sekä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettujen tietojen luotettavuus käyttämällä kaikkia arkistotiedoissaan olevia tietoja ja asiakirjoja. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on verotunnisteen ja arvonlisäverotunnisteen voimassaolon varmistamiseksi lisäksi käytettävä Euroopan unionin jäsenvaltion, Euroopan unionin tai osallistuvan Euroopan unionin ulkopuolisen *lainkäyttöalueen* maksutta saataville asettamia sähköisiä käyttöliittymiä.

7 §

Myyjän asuinpaikan määrittäminen

Myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka lainkäyttöalueella, jolla myyjällä on ensisijainen osoite. Jos lainkäyttöalue, jolla myyjällä on ensisijainen osoite, on eri kuin myyjälle verotunnisteen antanut Euroopan

Voimassa oleva laki

pidettävä verotunnisteen antanutta valtiota. Jos myyjä on toimittanut Suomeen raportoivalle alustaoperaattorille 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetut tiedot kiinteästä toimipaikasta, myyjän asuinvaltiona on pidettävä myös kyseisen kiinteän toimipaikan sijaintivaltiota.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, myyjän asuinvaltiona on pidettävä jokaista Euroopan unionin jäsenvaltiota, jonka Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan unionin saataville asettama sähköinen tunnistamispalvelu on vahvistanut myyjän verotukselliseksi kotipaikaksi.

10 §

Tietojen ilmoittamisen ajankohta

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava 11 §:ssä tarkoitetut tiedot Verohallinnolle vuosittain raportointikautta seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

11 §

Ilmoitettavat tiedot

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava Verohallinnolle seuraavat tiedot:

3) 3 §:ssä tarkoitetut tiedot raportoitavasta myyjästä;

6) raportoitavan myyjän 7 §:n mukaisesti määritetyt asuinvaltiot Euroopan unionissa;

Ehdotus

unionin jäsenvaltio, myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka lisäksi verotunnisteen antaneessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa. Jos myyjä on toimittanut Suomeen raportoivalle alustaoperaattorille 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetut tiedot kiinteästä toimipaikasta, myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka myös siinä Euroopan unionin jäsenvaltiossa, jossa kyseinen kiinteä toimipaikka sijaitsee.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, myyjällä katsotaan olevan asuinpaikka jokaisella tunnistamispalvelun vahvistamalla lainkäyttöalueella.

10 §

Tietojen ilmoittamisen ajankohta ja tapa

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava 11 §:ssä tarkoitetut tiedot Verohallinnolle vuosittain raportointikautta seuraavan tammikuun loppuun mennessä *Verohallinnon julkaisemaa sähköistä tiedonsiirtomenetelmää käyttäen.*

11 §

Ilmoitettavat tiedot

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava Verohallinnolle seuraavat tiedot:

3) 3 §:ssä tarkoitetut tiedot raportoitavasta myyjästä; *arvonlisäverotunniste ja syntymäpaikkatieto on ilmoitettava kuitenkin vain, jos myyjällä on asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai jos myyjä on antanut Euroopan unionin jäsenvaltiossa sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta vuokralle;*

6) *lainkäyttöalueet, joilla raportoitavalla myyjällä katsotaan 7 §:n mukaisesti olevan asuinpaikka;*

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on lisäksi ilmoitettava asuin- tai liikehuoneiston, pysäköintipaikan taikka kiinteän omaisuuden vuokrausta harjoittaneen raportoitavan myyjän osalta seuraavat tiedot:

1) kunkin kiinteistökokonaisuuden osoite sekä sijaintivaltion mahdollisesti antama kiinteistörekisterinumero tai sitä vastaava muu tunnistenumero, jos se on saatavilla;

Edellä 2 momentissa ja 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastike on ilmoitettava siinä valuutassa, jona se on maksettu tai hyvitetty. Jos vastike on maksettu tai hyvitetty muussa muodossa kuin valtion takaamana valuuttana, Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on muunnettava ja arvotettava vastike johdonmukaisesti määrittämällään tavalla ja ilmoitettava se euromääräisenä.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on lisäksi ilmoitettava asuin- tai liikehuoneiston, pysäköintipaikan taikka kiinteän omaisuuden vuokrausta harjoittaneen raportoitavan myyjän osalta seuraavat tiedot:

1) kunkin kiinteistökokonaisuuden osoite sekä lainkäyttöalueen, jolla kiinteistökokonaisuus sijaitsee, mahdollisesti antama kiinteistörekisterinumero tai sitä vastaava muu tunnistenumero, jos se on saatavilla;

Edellä 2 momentissa ja 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastike on ilmoitettava siinä valuutassa, jona se on maksettu tai hyvitetty. Jos vastike on maksettu tai hyvitetty muussa muodossa kuin lainkäyttöalueen takaamana valuuttana, Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on muunnettava ja arvotettava vastike johdonmukaisesti määrittämällään tavalla ja ilmoitettava se euromääräisenä.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on lisäksi ilmoitettava raportoitavasta myyjästä tunnistamispalvelun tunniste ja tunnisteiden myöntänyt lainkäyttöalue, jos raportoiva alustaoperaattori saa vahvistuksen myyjän henkilöllisyydestä ja asuinpaikasta tunnistamispalvelun avulla. Tällöin 1 momentin 3 kohdassa säädetyistä poiketen myyjästä ei tarvitse ilmoittaa 3 §:n 1 momentin 2–7 kohdassa tarkoitettuja tietoja eikä syntymäpaikkatietoa. Edellytyksenä on lisäksi, että:

1) myyjällä ei katsota olevan asuinpaikkaa muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella kuin tunnisteiden myöntäneellä lainkäyttöalueella; eikä

2) myyjä ole antanut vuokralle muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella kuin tunnisteiden myöntäneellä lainkäyttöalueella sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta.

Poiketen 1–3 ja 5 momentissa säädetystä, 2 §:n 1 momentin 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettun Suomeen raportoivan alustaoperaattorin tarvitsee ilmoittaa tässä pykälässä mainitut tiedot vain siltä osin, kuin ne koskevat raportoitavaa myyjää, jonka asuinpaikka on Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai joka on antanut vuokralle Euroopan unionin jäsenvaltiossa sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta. Edellä tarkoitettun Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei myöskään tarvitse ilmoittaa tässä pykälässä mainittuja tietoja koskien hyväksyttyjä olennaisia toimia, jotka kuuluvat sellaisen voimassa olevan pätevät ehdot täyttävän toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen piiriin, jossa jo määrätään vastaavien tietojen automaattisesta vaihdosta jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion kanssa raportoitavista myyjistä, joiden asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.

12 §

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus useassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa

12 §

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus useassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa

Poiketen 1 momentissa säädetystä, alustaoperaattorin on täytettävä raportointivelvoitteensa Suomessa siltä osin kuin on kyse tiedoista koskien raportoitavaa myyjää:

1) jonka asuinpaikka on sellaisella osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella, jonka kanssa Suomella on voimassa monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista koskien raportoitavan myyjän suorittamia olennaisia toimia; tai

2) joka on suorittanut olennaisen toimen antamalla vuokralle asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta ja tämä asuin- tai liikehuoneisto, pysäköintipaikka taikka

kiinteä omaisuus on sijainnut osallistuvalla Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella.

Suomen sijaan alustaoperaattori voi täyttää raportointivelvoitteensa 4 momentissa tarkoitettujen tietojen osalta sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, jolla on voimassa lainkäyttöalueen kanssa monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus automaattisesta tietojenvaihdosta digitaalisten alustojen kautta saaduista tuloista koskien raportoitavan myyjän suorittamia olennaisia toimia. Edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) raportoivalla myyjällä on asuinpaikka lainkäyttöalueella; tai*
- 2) vuokralle annettu asuin- tai liikehuoneisto, pysäköintipaikka taikka kiinteä omaisuus sijaitsee lainkäyttöalueella.*

13 §

Usean raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus

Edellä 2 §:n 1 momentin 4 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettun Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei tarvitse ilmoittaa Verohallinnolle tietoja raportoitavasta myyjästä, jos toinen raportoiva alustaoperaattori on ilmoittanut 11 §:ssä tarkoitettut tiedot. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on Verohallinnon pyynnöstä tositteellisesti osoitettava, että nämä tiedot on ilmoitettu.

17 §

13 §

Usean raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus

Edellä 2 §:n 1 momentin 4 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettun Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei tarvitse ilmoittaa Verohallinnolle tietoja raportoitavasta myyjästä, jos toinen raportoiva alustaoperaattori on ilmoittanut 11 §:ssä tarkoitettut tiedot. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on Verohallinnon pyynnöstä tositteellisesti osoitettava, että nämä tiedot on ilmoitettu. *Tiedot Euroopan unionin ulkopuolisesta raportoitavasta myyjästä tai kiinteistökokonaisuudesta on kuitenkin ilmoitettava, jos niitä ei ole ilmoitettu sellaiselle Euroopan unionin jäsenvaltiolle, jolla on kyseisen Euroopan unionin ulkopuolisen lainkäyttöalueen kanssa voimassa sopimus 11 §:ää vastaavien tietojen automaattisesta vaihtamisesta toimivaltaisten viranomaisten välillä.*

17 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Euroopan unionin ulkopuolisen raportoivan
alustaoperaattorin
rekisteröitymisvelvollisuus*

*Euroopan unionin ulkopuolisen raportoivan
alustaoperaattorin
rekisteröitymisvelvollisuus*

Raportoivan alustaoperaattorin on 1
momentin mukaisessa tilanteessa ilmoitettava
Verohallinnolle seuraavat tiedot:

Raportoivan alustaoperaattorin on 1
momentin mukaisessa tilanteessa ilmoitettava
Verohallinnolle seuraavat tiedot:

6) Euroopan unionin jäsenvaltiot, jotka ovat
raportoitavien myyjien 7 §:n mukaisesti
määritetyt asuinvaltiot.

6) Euroopan unionin jäsenvaltiot, joissa
raportoitavilla myyjillä katsotaan 7 §:n
mukaisesti olevan asuinpaikka.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
